

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

قانون و مقررات مناطق آزاد تجاری - صنعتی

با آخرین اصلاحات

بهار ۱۳۸۳

ایران. قوانین و احکام
قانون و مقررات مناطق آزاد تجاری - صنعتی با آخرین اصلاحات ۱۳۸۳ /
تنظیم جعفر آهنگران؛ [برای] دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی.
تهران: عیلام، ۱۳۸۳.
۱۲۰ ص.: نقشه، جدول.

ISBN 964-92124-6-9

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
عنوان دیگر: مجموعه قوانین و مقررات مناطق آزاد.
چاپ قبلی: موسسه فرهنگی شریف، ۱۳۷۶.
چاپ پنجم.

۱. بسندها و مناطق آزاد -- قوانین و مقررات -- ایران. الف. آهنگران، جعفر، ۱۳۴۰
- گردآورنده. ب. شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی. دبیرخانه. ج. عنوان. د.
عنوان: مجموعه قوانین و مقررات مناطق آزاد.
KMHH۳۶۵۴/۵/۱۲۸ ۳۴۳/۵۵۰۹۶۷
۱۳۸۳
کتابخانه ملی ایران
۲۵۶۲۲-۷۹ م

دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی

□ عنوان	: قانون و مقررات مناطق آزاد تجاری - صنعتی
□ تنظیم	: جعفر آهنگران
□ ناشر	: انتشارات عیلام
□ نوبت چاپ	: پنجم / بهار ۱۳۸۳
□ شمارگان	: ۵۰۰۰ جلد
□ حروفچینی	: عیلام
□ لیتوگرافی	: مهران‌نگار
□ چاپخانه	: سپهر نقش

«حق چاپ برای دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی محفوظ است.»
«اصل کلیه تصویب نامه‌ها، مصوبات و نقشه‌های مورد اشاره در این کتاب در دبیرخانه
شورای عالی مناطق آزاد نگهداری می‌شود»

فهرست مطالب

صفحه

عناوین

- قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی جمهوری اسلامی ایران ۱
- نقشه منطقه آزاد کیش ۱۱
- محدوده منطقه آزاد قشم ۱۲
- نقشه منطقه آزاد قشم ۱۳
- قلمرو و نقشه محدوده آبی منطقه آزاد قشم ۱۴
- نقشه منطقه آزاد چابهار ۱۶
- قانون ایجاد مناطق آزاد آبادان و خرمشهر، جلفا و بندرانزلی ۱۷
- شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی ترکیب و اختیارات آن ۱۸
- اساسنامه سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی قشم، چابهار و کیش ۲۰
- آیین‌نامه اجرایی صدور روادید اتباع خارجی در مناطق آزاد ۲۹
- مقررات ورود و اقامت اتباع خارجی در مناطق آزاد ۳۲
- مقررات سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد ۳۶
- مقررات صادرات، واردات و امورگمرکی مناطق آزاد ۴۳
- مجاز دایمی بودن ورود کالاهای تولید شده در مناطق آزاد به سایر نقاط کشور ۵۳
- تسهیلات ویژه برای انتقال کالاهای تولیدشده در مناطق آزاد به سایر نقاط کشور ... ۵۵

- نحوه واردات مواد اولیه و قطعات از مناطق آزاد ۵۶
- نحوه واردات محصولات تولیدی خاص از مناطق آزاد ۵۶
- آیین‌نامه اجرایی عملیات پولی و بانکی در مناطق آزاد ۵۷
- آیین‌نامه نحوه استفاده از زمین و منابع ملی در مناطق آزاد ۶۹
- مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد ۷۳
- ضوابط مربوط به نقل و انتقال حق بیمه و کسور بازنشستگی بیمه‌شدگان در مناطق آزاد ۸۷
- آیین‌نامه اجرایی اخذ عوارض در مناطق آزاد ۸۹
- ضوابط ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی در مناطق آزاد ۹۲
- مقررات تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه در مناطق آزاد ۱۰۱
- نحوه واردات خودروهای تولید شده در مناطق آزاد ۱۱۴
- نحوه تهیه و تصویب بودجه سالانه سازمان‌های مناطق آزاد ۱۱۵
- نشانی مناطق آزاد تجاری - صنعتی ۱۱۸

قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران^(۱)

قسمت اول - اهداف:

ماده ۱- به منظور تسریع در انجام امور زیربنایی، عمران و آبادانی، رشد و توسعه اقتصادی، سرمایه‌گذاری و افزایش درآمد عمومی، ایجاد اشتغال سالم و مولد، تنظیم بازارکار و کالا، حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه‌ای، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارائه خدمات عمومی، به دولت اجازه داده می‌شود مناطق ذیل را به عنوان مناطق آزاد تجاری و صنعتی براساس موازین قانونی و این قانون اداره نماید:

الف - منطقه آزاد جزیره کیش (طبق نقشه پیوست)^(۲)

ب - منطقه آزاد قشم حداکثر به وسعت سیصد کیلومتر مربع به هم پیوسته در ضلع شمال شرق جزیره، در محدوده‌ای که هیأت وزیران تعیین خواهد نمود.^(۳)

پ - منطقه آزاد چابهار (طبق نقشه پیوست)^(۴)

تبصره ۱- مناطق آزاد از تسهیلات و امتیازات موضوع این قانون برخوردار خواهند بود.

تبصره ۲- محدوده آبی مجاور مناطق آزاد که قلمرو آن به تصویب هیأت وزیران

۱- مصوب جلسات مورخ ۷/۶/۱۳۷۲ و ۲۵/۱۲/۱۳۷۷ مجلس شورای اسلامی و جلسات مورخ ۲۲/۸/۱۳۷۵ و ۳۰/۴/۱۳۷۸ مجمع تشخیص مصلحت نظام.

۲- رجوع به صفحه

۳- رجوع به صفحه ۱۲ و ۱۳

۴- رجوع به صفحه ۱۶

خواهد رسید، منحصرأ در خصوص فعالیت‌های مربوط به سوخت‌رسانی کشتی‌ها از امتیازات این قانون برخوردار خواهد بود.^(۱)

تبصره ۳- ایجاد مناطق جدید و تعیین محدوده آنها بنا به پیشنهاد دولت و تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد بود.^(۲)

ماده ۲- درآمد سازمان‌های مناطق آزاد صرفاً بایستی در چارچوب بودجه سالیانه که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد هزینه شود. کمک‌های سازمان جهت عمران و آبادانی سایر نواحی (با اولویت نواحی همجوار) صرفاً با تصویب هیأت دولت امکان‌پذیر بوده و هر گونه کمک دیگری تصرف غیرقانونی در اموال عمومی محسوب خواهد شد.

قسمت دوم - تعاریف:

ماده ۳- در این قانون واژه‌های زیر به جای عبارت‌های مشروح مربوط به کار می‌رود.

کشور: کشور جمهوری اسلامی ایران

منطقه: منطقه آزاد تجاری - صنعتی

سازمان: سازمان هر منطقه آزاد تجاری - صنعتی

مجلس: مجلس شورای اسلامی

قسمت سوم - وظایف:

ماده ۴- هیأت وزیران مسئولیت:

۱- رجوع به صفحه ۱۴ و ۱۵

۲- رجوع به صفحه ۱۷ در مورد قانون ایجاد مناطق آزاد آبادان و خرمشهر، جلفا و بندر انزلی

الف - تصویب آیین‌نامه‌ها و هماهنگ نمودن کلیه فعالیت‌های هر منطقه،

ب - تصویب اساسنامه سازمان و شرکت‌های تابعه،^(۱)

پ - تصویب برنامه‌های عمرانی، فرهنگی، بودجه سالانه و عملکرد صورت‌های مالی سازمان مناطق،

ت - تصویب مقررات امنیتی و انتظامی مناطق با تأیید فرماندهی کل قوا^(۲)

ث - اعمال نظارت عالی بر فعالیت‌های مناطق

را به عهده خواهد داشت.

ماده ۵ - هر منطقه توسط سازمانی که به صورت شرکت با شخصیت حقوقی

مستقل تشکیل می‌گردد و سرمایه آن متعلق به دولت است، اداره می‌شود. این شرکت‌ها و شرکت‌های وابسته از شمول قوانین و مقررات حاکم بر شرکت‌های دولتی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی بوده و منحصر بر اساس این قانون و اساسنامه‌های مربوط اداره خواهند شد و در موارد پیش‌بینی نشده در این قانون و اساسنامه، تابع قانون تجارت خواهند بود.

ماده ۶ - سازمان توسط هیأت مدیره متشکل از سه یا پنج نفر اداره خواهد شد.

اعضای هیأت مدیره توسط وزیران انتخاب خواهند شد. مدیر عامل سازمان که ریاست هیأت مدیره را به عهده خواهد داشت، به موجب حکم ریاست جمهوری و از میان اعضای هیأت مدیره منصوب و بالاترین مقام اجرایی در زمینه‌های اقتصادی و زیربنایی منطقه می‌باشد. انتخاب مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره برای مدت سه سال بوده و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

۱- رجوع به صفحه ۲۰

۲- رجوع به صفحه ۳۲

عزل مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره با همان مراجع انتخاب‌کننده می‌باشد. هیأت وزیران مسئولیت و اختیار مجامع عمومی سازمان هر منطقه را به عهده دارد.

ماده ۷- سازمان هر منطقه مجاز است با تصویب هیأت وزیران نسبت به تشکیل شرکت‌های لازم که طبق موازین قانون تجارت تشکیل می‌شود، اقدام نماید.

قسمت چهارم - مقررات عمومی:

ماده ۸- سازمان و شرکت‌های تابع آن مجاز هستند قراردادهای لازم را با اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی منعقد نمایند و با سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی با رعایت اصول قانون اساسی برای انجام طرح‌های عمرانی و تولیدی مشارکت کنند. اختلاف‌ها و دعاوی ناشی از قراردادهای منعقد شده حسب توافق‌ها و تعهدهای قراردادی دو طرف، رسیدگی و حل و فصل می‌شود.

ماده ۹- وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسه‌ها و شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت می‌توانند برای ارایه تسهیلات و خدمات در محدوده هر منطقه، قراردادهای لازم را در حدود مصوبه‌های هیأت وزیران با سازمان یا شرکت‌های تابع آن منعقد نمایند. شرایط این‌گونه قراردادها به نحوی خواهد بود که موجب حفظ موقعیت رقابتی منطقه در مقابل مناطق آزاد سایر کشورها گردد.

ماده ۱۰- سازمان هر منطقه می‌تواند با تصویب هیأت وزیران در مقابل انجام خدمات شهری و فراهم نمودن تسهیلات مواصلاتی، بهداشتی، امور فرهنگی، آموزشی و رفاهی از اشخاص حقیقی و حقوقی منطقه عوارض اخذ نماید.^(۱)

ماده ۱۱- صدور مجوز برای انجام هر نوع فعالیت اقتصادی مجاز، ایجاد بنا و تأسیسات و تصدی به انواع مشاغل توسط اشخاص حقیقی و حقوقی، در مورد مشاغلی که متصدی مستقیم ندارند، در محدوده منطقه فقط در اختیار سازمان می‌باشد.

ماده ۱۲- مقررات مربوط به اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی و صدور روایدید برای اتباع خارجی به موجب آیین‌نامه‌هایی خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.^(۱)

ماده ۱۳- اشخاص حقیقی و حقوقی که در منطقه به انواع فعالیت‌های اقتصادی اشتغال دارند، نسبت به هر نوع فعالیت اقتصادی در منطقه آزاد از تاریخ بهره‌برداری مندرج در مجوز به مدت پانزده سال از پرداخت مالیات بردرآمد و دارایی موضوع قانون مالیات‌های مستقیم معاف خواهند بود و پس از انقضای پانزده سال تابع مقررات مالیاتی خواهند بود که با پیشنهاد هیأت وزیران به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.^(۲)

ماده ۱۴- مبادلات بازرگانی مناطق با خارج از کشور پس از ثبت گمرکی از شمول مقررات صادرات و واردات مستثنی هستند و مقررات صدور و ورود کالا و تشریفات گمرکی در محدوده هر منطقه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. مبادلات بازرگانی مناطق با سایر کشور اعم از مسافری و تجاری تابع مقررات عمومی صادرات

۱- رجوع به صفحه ۷۳ و ۲۹

۲- قانون تفسیر راجع به ماده مذکور مصوب ۲۱/۱/۱۳۷۴ مجلس شورای اسلامی:

«ماده واحده: معافیت مالیاتی موضوع ماده ۱۳ در فاصله زمانی میان ایجاد مناطق آزاد و شروع فعالیت تا زمان تصویب قانون یاد شده نیز قابل اعمال می‌باشد.»

و واردات کشور می‌باشد.^(۱)

ماده ۱۵- واردات کالای تولیدشده در منطقه آزاد به سایر نقاط کشور، تا حد ارزش افزوده در آن منطقه با تصویب هیأت وزیران از پرداخت تمام یا قسمتی از حقوق گمرکی و سود بازرگانی معاف می‌باشند.^(۲)

ماده ۱۶- ورود کالاهایی که تمام یا بخشی از مواد اولیه آن از داخل کشور تأمین و در منطقه آزاد تولید می‌شود از تمام یا بخشی (متناسباً) از حقوق گمرکی و سود بازرگانی مربوط به مواد اولیه داخلی معاف خواهند بود.^(۳)

ماده ۱۷- کالاهایی که برای به کارگیری و مصرف در منطقه از داخل کشور به مناطق حمل می‌گردند، از موارد نقل و انتقال داخلی کشور است، ولی صادرات آنها از منطقه به خارج تابع مقررات عمومی صادرات و واردات خواهد بود.^(۴)

ماده ۱۸- تأسیس بانک و مؤسسه اعتباری به صورت شرکت سهامی عام یا خاص با سهام با نام و اشتغال به عملیات بانکی و استفاده از عنوان بانک و یا مؤسسه اعتباری در مناطق منحصراً طبق مفاد این قانون و آیین‌نامه اجرایی آن که توسط بانک مرکزی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید انجام می‌شود.^(۵)

تبصره ۱- تأسیس بانک و مؤسسه اعتباری ایرانی با سرمایه داخلی و خارجی در

۱- رجوع به صفحه ۴۳، ۵۵ و ۵۶

۲- رجوع به صفحه ۴۳ و ۵۵

۳- همان

۴- همان

۵- رجوع به صفحه ۳۶

مناطق، موکول به پیشنهاد سازمان و تصویب اساسنامه آنها توسط شورای پول و اعتبار و صدور مجوز از طرف بانک مرکزی است.

تبصره ۲- افتتاح شعبه توسط بانکها و یا مؤسسات اعتباری اعم از ایرانی و خارجی موکول به پیشنهاد سازمان و تأیید بانک مرکزی است.

تبصره ۳- نظام حاکم بر برابری ریال با اسعار مختلف در مناطق آزاد توسط هیأت وزیران تعیین می‌شود.

تبصره ۴- معاملات واحدهای بانکی در مناطق آزاد با ریال ایران مشمول مقررات بانکداری اسلامی خواهد بود.
واحدهای بانکی که مجوز انجام بانکداری برون‌مرزی اخذ نموده‌اند از انجام معاملات به ریال ایران ممنوع هستند.

ماده ۱۹- سازمان می‌تواند برای اجرای طرح‌های زیربنایی و تولیدی در قالب برنامه و بودجه مصوب خود نسبت به تأمین و تضمین اعتبار از منابع داخلی و خارجی با تصویب هیأت وزیران اقدام نماید. بازپرداخت این اعتبارات فقط از محل درآمدهای سازمان انجام خواهد شد.

ماده ۲۰- ورود و خروج سرمایه و سود حاصل از فعالیت‌های اقتصادی در هر منطقه، آزاد می‌باشد. مقررات لازم برای جلب و حمایت سرمایه‌گذاری در هر منطقه و چگونگی و میزان مشارکت خارجی‌ان در فعالیت‌های هر منطقه به تصویب هیأت

وزیران خواهد رسید.^(۱)

ماده ۲۱- حقوق قانونی سرمایه‌گذاران خارجی که پذیرش سرمایه آنها به تصویب هیأت وزیران رسیده است، مورد تضمین و حمایت است. سرمایه سرمایه‌گذاران مزبور چنانچه در مواردی به وسیله قانون به نفع عموم ملی شود یا اینکه از سرمایه‌گذاران یاد شده سلب مالکیت شود، جبران عادلانه خسارت به عهده دولت می‌باشد. مقررات مربوط به نحوه پذیرش سرمایه‌های مذکور و طریق جبران خسارت به موجب آئین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۲- ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی^(۲) همچنین ثبت کشتی‌ها، شناورها و هواپیماها در هر منطقه با رعایت اصل هشتادویکم (۸۱) قانون اساسی طبق ضوابط مصوب هیأت وزیران انجام می‌شود.

تبصره - ثبت شرکتها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی در هر منطقه توسط سازمان آن منطقه انجام می‌شود.

ماده ۲۳- سازمان می‌تواند در محل‌های لازم دفتر نمایندگی تأسیس نماید.

ماده ۲۴- نحوه استفاده از زمین و منابع ملی و ترتیب فروش یا اجاره آن به اتباع کشور در محدوده هر منطقه که در مالکیت دولت باشد، طبق مقررات مصوب هیأت وزیران و با رعایت برنامه‌های عمرانی هر منطقه تعیین می‌گردد. سازمان هر منطقه

۱- رجوع به صفحه ۳۶

۲- رجوع به صفحه ۹۲

مسئول اجرای مقررات مربوط خواهد بود.^(۱)

تبصره ۱- اجاره زمین به اتباع خارجی مجاز و فروش آن مطلقاً ممنوع است.

تبصره ۲- ساکنین ایرانی جزایر موضوع مناطق آزاد همانند سایر نقاط کشور دارای کلیه حقوق مالکیت عرصه و اعیان می‌باشند. سازمان ثبت اسناد و املاک مکلف است برابر قوانین و مقررات سند مالکیت به نام اشخاص صادر نماید.

ماده ۲۵- رییس و مدیران سازمان هر منطقه، مدیران عامل و اعضای هیأت‌مدیره شرکت‌های تابعه، کلیه وزراء و رؤسای سازمان‌های دولتی، رؤسای قوه قضاییه و دیوانعالی کشور و دیوان عدالت اداری، دادستان کل کشور، رییس سازمان بازرسی کل کشور و معاونان و مشاوران آنان و نمایندگان مجلس، استانداران، شهرداران و معاونان ایشان و وابستگان درجه یک آنان مجاز به داشتن سهام در شرکت‌هایی که توسط سازمان هر منطقه ایجاد می‌شود و همچنین شرکت‌های خصوصی که در محدوده منطقه فعالیت دارند، نمی‌باشند.

ماده ۲۶- آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۷- به منظور ایجاد هماهنگی در فعالیت‌های مناطق آزاد، حسب مورد با تأیید وزیر ذیربط به یکی از دو روش زیر عمل خواهد شد:
الف - دستگاه‌های اجرایی) وابسته به قوه مجریه (اختیارات خود در منطقه را به رییس هیأت مدیره و مدیرعامل سازمان‌های مناطق آزاد تفویض نمایند.

ب - مدیران، رؤسا و سرپرستان دستگاه‌های اجرایی مستقر در مناطق آزاد به پیشنهاد رییس هیأت مدیره و عامل سازمان و به حکم بالاترین مقام دستگاه اجرایی منصوب می‌شوند.

ماده ۲۸- تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه ایرانی با سرمایه داخلی و خارجی و شعب و نمایندگی آنها و مؤسسات کارگزاری بیمه در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مجاز و صرفاً تابع مقرراتی است که به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.^(۱)

محدوده منطقه آزاد قشم^(۱)

۱- بخشی از ساحل شمال شرقی جزیره قشم به وسعت تقریبی ۱۳۰ کیلومتر مربع به عنوان قسمتی از محدوده ۳۰۰ کیلومتری منطقه آزاد قشم (طبق نقشه پیوست) تعیین می‌شود. سازمان منطقه آزاد قشم بقیه اراضی مورد نیاز برای اجرای برنامه‌ها و طرح‌های آتی خود را با رعایت به هم پیوستگی محدوده مذکور و قرار گرفتن در ضلع شمال شرقی جزیره، به تدریج برای تصویب به شورای عالی مناطق آزاد پیشنهاد می‌نماید.^(۲)

۲- تمامی اراضی خارج از منطقه آزاد (به استثنای نقاط نظامی، امنیتی که به ترتیب مقرر در تبصره این بند مشخص می‌شود) به عنوان منطقه ویژه اقتصادی، تعیین و سازمان منطقه آزاد قشم به عنوان سازمان مسئول منطقه ویژه اقتصادی مزبور تعیین می‌شود. حدود اختیارات سازمان مسئول یادشده بر طبق تصویب‌نامه شماره ۴۲۸۹۰/ت ۱۵۰۰۳ ک مورخ ۲۳/۳/۱۳۷۴ و اصلاحات بعدی آن و با رعایت قوانین و مقررات جاری کشور می‌باشد.

تبصره: نقاط نظامی و امنیتی با پیشنهاد ستاد فرماندهی کل قوا، دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی و دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد به تصویب شورای عالی امنیت ملی خواهد رسید.

بخشی دیگر از محدوده منطقه آزاد قشم^(۳)

بخشی از ساحل شمال شرقی جزیره قشم به وسعت تقریبی یکصد و شصت (۱۶۰) کیلومتر مربع (طبق نقشه پیوست) - علاوه بر محدوده موضوع تصویب‌نامه شماره ۴۵۳۹۹/ت ۱۶۸۷۶ ک مورخ ۱۶/۵/۱۳۷۶ با رعایت به هم پیوستگی محدوده مذکور به عنوان منطقه آزاد تعیین می‌شود.

۱- تصویب‌نامه ۴۵۳۹۹/ت ۱۶۸۷۶ ک و ۰۸۸۶۱/ت ۱۷۲۸۳ ک و ۱۳۷۵/۵/۱۶ و ۱۳۷۵/۱۰/۱۸

۲- به استناد بند «ب» ماده (۱) «قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران» (مندرج در

صفحه ۱) بر اساس تصویب‌نامه فوق و همچنین تصویب‌نامه ۶۱۱۷۲/ت ۱۸۴۱۱ ک مجموعاً ۲۹۰ کیلومتر مربع از محدوده قانونی منطقه آزاد قشم تعیین گردید.

۳- تصویب‌نامه ۱۱۷۲/ت ۱۸۴۱۱ ک و ۱۳۷۶/۵/۱۱

قلمرو و نقشه محدوده آبی منطقه آزاد قشم^(۱)

قلمرو محدوده آبی منطقه آزاد قشم با مختصات به شرح زیر و نقشه پیوست^(۲) منحصراً در خصوص فعالیت‌های مربوط به سوخت‌رسانی کشتیها تعیین می‌گردد. مختصات قلمرو محدوده آبی منطقه آزاد قشم:

A) 26 DEG 34 N	55 DEG 55 E
B) 26 DEG 36 N	55 DEG 43 E
C) 26 DEG 27 N	55 DEG 36 E
D) 26 DEG 32 N	55 DEG 54 E

۱- تصویب‌نامه ۶۱۶۱۸/ت/۲۲۴۰۶
۱۳۷۸/۱۱/۲۵

۲- رجوع به صفحه ۱۵

قانون ایجاد مناطق آزاد تجاری - صنعتی آبادان و خرمشهر، جلفا و بندرانزلی^(۱)

ماده واحده - محدوده‌ای از منطقه شهرستانهای آبادان و خرمشهر و محدوده‌ای از شهرستانهای جلفا و بندرانزلی که هیأت وزیران تعیین می‌کند به عنوان مناطق آزاد تجاری - صنعتی شناخته می‌شود. مناطق یادشده در کلیه امور براساس قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب ۷/۶/۱۳۷۲ و اصلاحات بعدی آن اداره خواهند شد.

ورود کالای همراه مسافر از سه منطقه آزاد یادشده به سایر نقاط کشور به هر میزان ممنوع است.

این قانون از تاریخ تصویب، لازم الاجراء است.

۱- مصوبه جلسه مورخ ۱۳۸۲/۶/۲ مجلس شورای اسلامی

شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی،^(۱) ترکیب و اختیارات آن

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۳۰/۹/۱۳۷۶ به استناد به اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران^(۲) تصویب نمود:

- ۱- به منظور ایجاد هماهنگی در بین سازمان‌های مناطق آزاد تجاری، صنعتی جمهوری اسلامی ایران، شورایی به ریاست رئیس جمهور و مرکب از افراد زیر تشکیل می‌شود:
وزرای امور اقتصادی و دارایی، بازرگانی، کشور، کار و امور اجتماعی، صنایع و معادن، راه و ترابری، نفت، نیرو، مسکن و شهرسازی، فرهنگ و ارشاد اسلامی، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست و دبیر شورای عالی مناطق آزاد تجاری، صنعتی.
- ۲- وظایف و اختیارات هیأت وزیران، موضوع قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری، صنعتی - مصوب ۱۳۷۲ - و اصلاحیه‌های بعدی آن از جمله قانون اصلاح قانون چگونگی اداره

۱- تصویب‌نامه ۷۶۳۰۵/ت/۱۹۰۳۷هـ (جایگزین تصویب‌نامه ۱۶۶۳۲/ت/۳۰هـ، ۴۸۱۹۵/ت/۲۳۳۴۵هـ) و ۱۲۶۸۴/ت/۲۵۷۹۱هـ
۱۳۷۶/۱۰/۲۹ و ۱۳۷۳/۲/۱۳ و ۱۳۷۹/۱۰/۲۶

۲- مفاد اصل ۱۳۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران:

«علاوه بر مواردی که هیأت وزیران یا وزیری مأمور تدوین آیین‌نامه‌های اجرایی قوانین می‌شود، هیأت وزیران حق دارد برای انجام وظایف اداری و تأمین اجرای قوانین و تنظیم سازمان‌های اداری به وضع تصویب‌نامه و آیین‌نامه بپردازد. هر یک از وزیران نیز در حدود وظایف خویش و مصوبات هیأت وزیران حق وضع آیین‌نامه و صدور بخشنامه را دارد ولی مفاد این مقررات نباید با متن و روح قوانین مخالف باشد. دولت می‌تواند تصویب برخی از امور مربوط به وظایف خود را به کمیسیون‌های متشکل از چند وزیر واگذار نماید. مصوبات این کمیسیون‌ها در محدوده قوانین پس از تأیید رئیس جمهور لازم‌الاجرا است.

تصویب‌نامه‌ها و آیین‌نامه‌های دولت و مصوبات کمیسیون‌های مذکور در این اصل، ضمن ابلاغ برای اجرا به اطلاع رئیس مجلس شورای اسلامی می‌رسد تا در صورتی که آنها را برخلاف قوانین بیابد، با ذکر دلیل برای تجدید نظر به هیأت وزیران بفرستد.»

مناطق آزاد تجاری، صنعتی - مصوب ۱۳۷۷ - (به استثنای تبصره (۳) ماده (۱) قانون مزبور) به کمیسیون مرکب از وزرای موضوع بند (۱) این تصویب‌نامه محول می‌شود. ملاک تصمیم‌گیری کمیسیون، موافقت اکثریت اعضای حاضر و حداقل چهار نفر می‌باشد. مصوبات کمیسیون در صورت تأیید رییس جمهور با رعایت ماده (۱۹) آیین‌نامه داخلی هیأت دولت قابل صدور خواهد بود.^(۱)

۳- شورا و کمیسیون موضوع بندهای (۱) و (۲) دارای دبیرخانه‌ای می‌باشند که زیر نظر دبیر شورا و کمیسیون مزبور که با حکم رییس جمهور منصوب می‌گردد، اداره می‌شود.

۱- تصویب‌نامه ۴۸۱۹۵/ت/۲۳۳۴۵ هـ جایگزین بند (۲) تصویب‌نامه ۷۶۳۰۵/ت/۱۹۰۲۷ هـ
۱۳۷۹/۱۰/۲۶ ۱۳۷۶/۱۰/۲۹

اساسنامه سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی قسم^۱ چابهار^۲ و کیش^۳

اساسنامه سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی...^۴

فصل اول - کلیات و تعاریف

ماده ۱- نام سازمان: نام سازمان، سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی... می‌باشد که از این پس در این اساسنامه به اختصار سازمان نامیده می‌شود.

ماده ۲- مرکز اصلی سازمان: مرکز اصلی سازمان در داخل محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی... می‌باشد.

ماده ۳- مدت فعالیت: سازمان برای مدت نامحدود تشکیل می‌شود.

ماده ۴- سرمایه سازمان: سرمایه سازمان یکصد میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰)

۱- تصویب‌نامه	ک ۲۰۱۱۹/۲/۵۵۵ ،	ک ۱۷۸۶۹/۵۱۰۲۶/۵۱۰۲۶ و	ت ۷۷۱۸۵/۷۷۱۸۵/۱۹۶۹۲
	۱۳۷۳/۴/۲۶	۱۳۷۶/۲/۹	۱۳۷۸/۴/۷
۲- تصویب‌نامه	ک ۲۰۱۲۰/۲/۵۴ ،	ک ۱۷۸۶۹/۵۱۰۲۶/۵۱۰۲۶ و	ت ۷۷۱۸۵/۷۷۱۸۵/۱۹۶۹۲
	۱۳۷۳/۴/۲۶	۱۳۷۶/۲/۹	۱۳۷۸/۴/۷
۳- تصویب‌نامه	ک ۲۰۱۲۱/۲/۵۶ ،	ک ۱۷۸۶۹/۵۱۰۲۶/۵۱۰۲۶ و	ت ۷۷۱۸۵/۷۷۱۸۵/۱۹۶۹۲
	۱۳۷۳/۴/۲۶	۱۳۷۶/۲/۹	۱۳۷۸/۴/۷

۴- به دلیل مفاد کاملاً یکسان اساسنامه‌ها از ذکر نام سازمان هر منطقه خودداری و به جای آن... گذاشته شده است.

ریال است که از محل آورده‌های غیرنقدی (زمین و تأسیسات) سازمان تقویم می‌شود. سرمایه سازمان کلاً متعلق به دولت بوده و منقسم به یکصد هزار سهم (۱۰۰/۰۰۰) یک میلیون (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریالی می‌باشد.

فصل دوم - اهداف سازمان

ماده ۵- اهداف سازمان به شرح زیر می‌باشد:

انجام امور زیربنایی، عمران و آبادانی، رشد و توسعه اقتصادی، سرمایه‌گذاری و افزایش درآمد عمومی، ایجاد اشتغال سالم و مولد، تنظیم بازارکار و کالا، حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه‌ای، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارائه خدمات عمومی.

فصل سوم - ارکان سازمان

ماده ۶- ارکان سازمان عبارتند از:

- مجمع عمومی
- هیأت مدیره
- مدیرعامل و رییس هیأت مدیره
- بازرس یا بازرسان قانونی

مجمع عمومی

ماده ۷- هیأت وزیران نماینده صاحب سهام در مجامع عمومی می‌باشد که به موجب تصویب‌نامه شماره ۱۶۶۳۲/ت ۳۰ مورخ ۱۳/۲/۱۳۷۳ اختیارات خود را به وزیرای عضو شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی به ریاست رییس جمهور تفویض

نموده است.^۱

ماده ۸ - وظایف و اختیارات مجمع عمومی به قرار زیر است:

- الف - موافقت با تأسیس و انحلال شرکت‌های تابعه.
- ب - تصویب، اصلاح و تغییر اساسنامه سازمان و شرکت‌های تابعه با رعایت اصل ۸۵ قانون اساسی.
- پ - اعمال نظارت عالیه بر فعالیت‌های سازمان.
- ت - تصویب برنامه‌های عمرانی، فرهنگی، بودجه سالانه، صورت‌های مالی و عملکرد سازمان.
- ث - تصویب آیین‌نامه‌های سازمان.
- ج - تصویب مقررات امنیتی و انتظامی منطقه با تأیید فرماندهی کل قوا.
- چ - اتخاذ تصمیم نسبت به افزایش و یا کاهش سرمایه.
- ح - نصب و عزل اعضای هیأت مدیره.
- خ - انتخاب بازرس و یا بازرسان و تعیین حق الزحمه آنها.
- د - تعیین خطمشی عمومی سازمان.
- ذ - تعیین حقوق، مزایا و هرگونه پاداش اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل.
- ر - تعیین میزان و نحوه اخذ عوارض در محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی...
- ز - اتخاذ تصمیم نسبت به هر موضوعی که با رعایت مفاد این اساسنامه در دستور جلسه مجمع عمومی قرار گیرد.
- ژ - اتخاذ تصمیم درباره واریز تمام یا قسمتی از سود سالیانه سهم سهامداران به حساب اندوخته‌های سازمان.

۱- رجوع به صفحه ۱۸ (تصویب‌نامه شماره ۷۶۳۰۵/ت ۱۹۰۳۷-هـ / ۱۳۷۶ / ۱۰ / ۲۹ جایگزین تصویب‌نامه مورد اشاره در ماده ۷ شده است).

ماده ۹- مجمع عمومی سازمان حداقل سالی یک بار برای رسیدگی و تصویب صورت‌های مالی تا پایان تیرماه هر سال و حداقل یک بار برای رسیدگی و تصویب بودجه سال بعد، حداکثر تا پایان دی‌ماه همان سال تشکیل می‌گردد.

ماده ۱۰- دعوت برای تشکیل مجمع عمومی سازمان در هر موقع با موافقت رییس جمهور به عمل می‌آید.

ماده ۱۱- محل تشکیل و چگونگی رسمیت یافتن جلسات و نحوه تصویب موضوعات دستور جلسه مجامع عمومی بر اساس آیین‌نامه داخلی شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی خواهد بود.

هیأت مدیره

ماده ۱۲- سازمان توسط هیأت مدیره‌ای متشکل از سه یا پنج نفر با تشخیص مجمع عمومی اداره می‌گردد. اعضای هیأت مدیره توسط مجمع عمومی انتخاب می‌شوند. عزل اعضای هیأت مدیره با همان مرجع انتخاب‌کننده می‌باشد.

ماده ۱۳- اعضای هیأت مدیره برای سه سال انتخاب می‌شوند. انتخاب مجدد آنان بلامانع است. تا زمانی که اعضای هیأت مدیره جدید انتخاب نشده‌اند، هیأت مدیره سابق به کار خود ادامه خواهد داد.

ماده ۱۴- جلسات هیأت مدیره حداقل ماهی یک بار و بنا به دعوت رییس هیأت مدیره و مدیرعامل سازمان تشکیل می‌گردد. اعضای هیأت مدیره می‌توانند موضوعات مورد نظر خود را از طریق رییس هیأت مدیره و مدیرعامل در دستور جلسه هیأت مدیره قرار دهند.

ماده ۱۵- جلسات هیأت مدیره با حضور حداقل دوسوم اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات جلسه با اکثریت آرای اعضای حاضر در جلسه معتبر و لازم‌الاجرا می‌باشد.

ماده ۱۶- برای هر یک از جلسات هیأت مدیره باید صورتجلسه‌ای توسط هیأت مدیره (منشی هیأت مدیره) تنظیم و به امضای کلیه اعضای هیأت مدیره حاضر در جلسه برسد. در صورتجلسات هیأت مدیره نام اعضای هیأت مدیره حاضر یا غایب و خلاصه‌ای از مذاکرات و تصمیمات متخذه در جلسه با قید تاریخ درج می‌گردد. هر یک از اعضای هیأت مدیره که با تمام یا بعضی از تصمیمات مندرج در صورتجلسه مخالف باشد، نظر او باید در صورتجلسه قید گردد.

ماده ۱۷- هیأت مدیره دارای همه گونه اختیارات در چارچوب قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی، برای اجرای وظایف مصرح در این اساسنامه بوده و از جمله دارای اختیارات و وظایف زیر می‌باشد:

الف - تعیین روش‌های اجرایی انعقاد هر گونه قرارداد و مشارکت با اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از داخلی و خارجی.

ب - چگونگی و نحوه اخذ عوارض بر اساس آیین‌نامه‌های مربوط.

پ - چگونگی و نحوه ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی، همچنین ثبت کشتی‌ها، شناورها و هواپیماها در منطقه، بر اساس آیین‌نامه‌های مربوط و بدون ایجاد حق امتیاز و انحصار.

ت - موافقت با تأسیس دفتر نمایندگی در محل‌های لازم.

ث - چگونگی و نحوه استفاده از زمین و منابع ملی و ترتیب فروش یا اجاره آن در محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی ... براساس قانون و آیین‌نامه اجرایی مصوب مجمع عمومی.

ج - اخذ تصمیم نسبت به خرید و فروش و اجاره و پیمانکاری و انجام کلیه امور تجاری

- و تولیدی و مبادرت به صادرات و واردات در چارچوب آیین‌نامه‌های مصوب.
- چ - تهیه و پیشنهاد برنامه و بودجه سالانه سازمان به مجمع عمومی جهت تصویب.
- ح - تهیه و تأیید گزارش هیأت مدیره، صورت‌های مالی و عملکرد سالانه سازمان و ارایه آن به مجمع عمومی جهت تصویب.
- خ - بررسی و تدوین آیین‌نامه‌های داخلی و ارایه آن به مجمع عمومی جهت تصویب.
- د - تشکیل و یا انحلال شرکت‌های فرعی براساس موازین قانون تجارت با تصویب مجمع عمومی.
- ذ - موافقت با اعطا و قبول ضمانت و ظهرنویسی و تضمینات تجاری و رهن و وثیقه اموال منقول و غیرمنقول در چارچوب آیین‌نامه‌های مربوط.
- ر - هیأت مدیره می‌تواند بعضی از اختیارات خود را به رییس هیأت مدیره و مدیرعامل تفویض نماید.

رییس هیأت مدیره و مدیرعامل

ماده ۱۸- مدیرعامل سازمان که ریاست هیأت مدیره را به عهده دارد، به موجب حکم رییس جمهور و از میان اعضای هیأت مدیره منصوب و بالاترین مقام اجرایی سازمان می‌باشد.

دوره تصدی مدیرعامل سه سال است و انتخاب مجدد وی بلامانع می‌باشد. در هر حال دوره مدیریت عامل از مدت عضویت او در هیأت مدیره بیشتر نخواهد بود.

ماده ۱۹- رییس هیأت مدیره و مدیرعامل در اجرای مصوبات و تصمیمات هیأت مدیره دارای همه گونه حقوق، اختیارات و اعتبارات بوده و نمایندگی سازمان را در مقابل اشخاص ثالث دارد. سایر وظایف و اختیارات وی به شرح زیر است:

الف - کلیه مکاتبات عادی و جاری سازمان با امضای رییس هیأت مدیره و مدیرعامل معتبر می‌باشد.

- ب - عزل و نصب کارکنان سازمان.
- پ - تعیین حقوق و مزایا، ارتقاء و اعطای پاداش و اضافه حقوق کارکنان و اخذ تصمیم درباره کلیه امور استخدامی کارکنان طبق آیین‌نامه‌های مربوط.
- ت - دریافت مطالبات و پرداخت بدهی‌ها و افتتاح حساب ریالی و ارزی در بانک‌های داخلی و خارجی با امضای مجاز سازمان.
- ج - صدور مجوز برای انجام هر نوع فعالیت اقتصادی مجاز در محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی ...
- چ - صدور روادید برای اتباع خارجی به موجب آیین‌نامه‌های مربوط.
- ح - تعیین متصدی برای انواع مشاغل که در محدوده منطقه آزاد تجاری - صنعتی متصدی مستقیم ندارد.
- خ - رییس هیأت مدیره و مدیرعامل می‌تواند برخی از اختیارات خود را به اعضای هیأت مدیره و یا کارکنان سازمان به تشخیص و مسؤولیت خود واگذار نماید.
- د - رییس هیأت مدیره و مدیرعامل مسؤول حسن اجرای کلیه امور منطقه آزاد تجاری - صنعتی ... و حفظ حقوق و منافع و اموال سازمان می‌باشد.

بازرس یا بازرسان قانونی

ماده ۲۰- مجمع عمومی یک بازرس اصلی و یک بازرس علی‌البدل را از میان اشخاص حقیقی و یا حقوقی ذیصلاح برای مدت یک سال انتخاب می‌نماید. انتخاب مجدد آنان به این سمت بلامانع است و تا زمانی که تجدید انتخاب به عمل نیامده، بازرس سابق به خدمت خود ادامه خواهد داد.

در صورت فوت و یا استعفا و یا برکناری از خدمت بازرس اصلی، بازرس علی‌البدل وظایف وی را عهده‌دار خواهد شد.

ماده ۲۱- بازرس قانونی می‌تواند هرگونه رسیدگی و بازرسی را در حدود اختیارات قانونی و وظایف محوله انجام داده و به کلیه دفاتر و پرونده‌ها و قراردادهای سازمان مراجعه نموده و اسناد و مدارک مربوط به سازمان را مورد رسیدگی قرار دهد. اهم وظایف و اختیارات بازرس به شرح زیر است:

الف - تطبیق عملیات سازمان با بودجه مصوب.

ب - رسیدگی به صورتهای مالی سازمان و تصدیق و مطابقت آنها با دفاتر سازمان و تهیه گزارش و اظهارنظر در مورد عملیات سازمان برای تقدیم به مجمع عمومی. گزارش مزبور حداقل ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی به رییس هیأت مدیره و مدیرعامل تسلیم می‌شود.

پ - اظهار نظر در مورد صحت و سقم گزارش هیأت مدیره به مجمع عمومی.

ت - اجرای وظایف بازرس که طبق مقررات این اساسنامه تعیین شده نباید به هیچ وجه مانع جریان عادی کار سازمان گردد.

فصل چهارم - صورتهای مالی

ماده ۲۲- سال مالی سازمان از اول فروردین‌ماه هر سال شروع و در پایان اسفندماه همان سال خاتمه می‌یابد. کلیه دفاتر سازمان به تاریخ روز آخر سال مالی بسته می‌شود. صورتهای مالی سازمان و گزارش هیأت مدیره باید تا ۴۰ روز قبل از تاریخ تشکیل مجمع عمومی در اختیار بازرس قانونی گذاشته شود.

ماده ۲۳- کلیه اسناد و اوراق تعهدآور سازمان همچنین کلیه چک‌ها، بروات و سفته‌ها همواره با امضای متفق رییس هیأت مدیره و مدیرعامل و یا نماینده او و یک نفر به انتخاب هیأت مدیره با مهر سازمان معتبر می‌باشد.

ماده ۲۴- تعداد و انواع دفاتر قانونی طبق مقررات قانون تجارت از طرف هیأت مدیره تعیین می‌گردند.

ماده ۲۵- حساب‌های سازمان طبق اصول صحیح و متداول حسابداری و براساس موازین قانون تجارت تنظیم و نگهداری می‌شود.

ماده ۲۶- نسبت به اموری که در این اساسنامه، قانون نحوه اداره مناطق آزاد، مصوبات مجمع عمومی و آیین‌نامه اجرایی مربوط، مقرراتی منظور نشده باشد، قانون تجارت حاکمیت دارد.

آیین‌نامه اجرایی صدور روادید اتباع خارجی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران^(۱)

ماده ۱- در این آیین‌نامه واژه‌های زیر به جای عبارت‌های مشروح مربوط به کار می‌رود:

کشور جمهوری اسلامی ایران	کشور :
مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران	مناطق :
سازمان هر منطقه آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران	سازمان :

ماده ۲- اتباع خارجی برای ورود مستقیم به مناطق از طریق مبادی ورودی و خروجی مجاز مناطق، نیاز به تحصیل قبلی روادید نخواهند داشت.

تبصره ۱- برای افراد مذکور در این ماده، نمایندگان نیروی انتظامی در مبادی ورودی مناطق، اجازه اقامت مربوط را بر روی اسناد مسافرتی معتبر آنان مهر می‌نمایند. اجازه اقامت مذکور به مدت دو هفته صادر می‌شود و طبق تقاضای سازمان تا شش ماه قابل تمدید است.

۱- تصویب‌نامه ۱۶۴۴۷/ت/۲۵۲ هـ و ۴۳۰۵۹/ت/۴۱ هـ
۱۳۷۲/۲/۱۰ و ۱۳۷۴/۳/۲۸

تبصره ۲- برای اقامت طولانی‌تر از شش ماه مطابق مقررات مندرج در آیین‌نامه اجرایی اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران عمل خواهد شد.

تبصره ۳- صدور اجازه اقامت برای مناطق، جهت کلیه ممنوع‌الورودین به کشور ممنوع است.

ماده ۳- اتباع خارجی برای ورود به مناطقی که فاقد مبادی مستقیم ورودی مورد نظر (هوایی - دریایی - زمینی) می‌باشند باید از نمایندگی‌های کشور در خارج، روادید اخذ نمایند. نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور بر اساس مقررات و بلیت رفت و برگشت متقاضی، بدون استعلام از مرکز، روادید عبور دو بار ورود با اعتبار سه روزه در هر بار صادر می‌نمایند.

ماده ۴- اتباع خارجی که پس از ورود به مناطق، قصد مسافرت به سایر نقاط کشور را داشته باشند، باید طبق مقررات تقاضای خود را به نمایندگی وزارت امور خارجه مستقر در منطقه تسلیم نمایند.

تبصره ۱- نمایندگی وزارت امورخارجه در منطقه حداکثر ظرف ۴۸ ساعت تقاضای مربوط را بررسی و مطابق قوانین و مقررات مربوط روادید صادر خواهد نمود.

تبصره ۲- در صورتی که نمایندگی وزارت امورخارجه در منطقه مستقر نباشد، صدور روادید مذکور در ماده فوق طبق مفاد تبصره (۲ ماده) (اصلاحی مقررات ورود و اقامت اتباع خارجی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران انجام خواهد شد.

ماده ۵- اتباع خارجی مقیم مجاز، برای مسافرت به مناطق نیاز به تحصیل روادید جداگانه نخواهند داشت. این افراد می‌توانند با رعایت مقررات داخلی کشور و ارایه مدارک اقامت معتبر، به مناطق مسافرت نمایند.

مقررات ورود و اقامت اتباع خارجی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران^(۱)

ماده ۱- تعاریف: در این تصویب‌نامه واژه‌های زیر به جای عبارت‌های مشروح مربوط به کار می‌رود:

کشور	کشور جمهوری اسلامی ایران
مناطق	مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران
سازمان	سازمان مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۲- اتباع خارجی برای ورود مستقیم به مناطق از طریق مبادی ورودی و خروجی مجاز مناطق، نیاز به تحصیل قبلی رواید نخواهند داشت.

تبصره ۱- برای افراد مذکور در این ماده، نمایندگان نیروی انتظامی در مبادی ورودی مناطق اجازه اقامت مربوط را بر روی اسناد مسافرتی معتبر آنان ممنوع می‌نمایند.

تبصره ۲- صدور اجازه اقامت برای اشخاص زیر ممنوع می‌باشد:
الف - اتباع کشورهای که ورود آنها به جمهوری اسلامی ایران توسط دولت ممنوع

۱- تصویب‌نامه ۴۱۵۷۱/ت/۹۲ ک و ۴۳۰۶۰/ت/۱۵۰۴۱ ک
۱۳۷۳/۸/۲۱ و ۱۳۷۴/۲/۲۸

اعلام شده است.

ب - ممنوع‌الورودین به کشور

پ - ممنوع‌الورودین به مناطق آزاد

تبصره ۳- اجازه اقامت مذکور به مدت دو هفته صادر می‌شود و طبق تقاضای سازمان تا شش ماه قابل تمدید خواهد بود.

ماده ۳- اتباع خارجی برای ورود به مناطق متصل به سایر نقاط کشور که امکان ورود مستقیم به آنها مقدور نمی‌باشد، باید از نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور تحصیل روادید نمایند.

تبصره ۱- نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور با رعایت مقررات بر اساس دعوتنامه صادر شده از سوی سازمان و بلیت رفت و برگشت، بدون استعلام از مرکز، روادید عبور دو بار ورود با اعتبار سه روزه در هر بار صادر می‌نمایند.

تبصره ۲- پس از ورود تبعه خارجی موضوع این ماده شرایط مندرج در تبصره‌های (۱) و (۳) ماده (۲) این تصویب‌نامه به وی تسری داده می‌شود.

ماده ۴- اتباع خارجی که پس از ورود به مناطق قصد عبور از کشور را داشته باشند، باید طبق مقررات، تقاضای خود را به دفتر نمایندگی دایره امور اتباع خارجی منطقه ویژه انتظامی تسلیم کنند.

تبصره ۱- دفتر مذکور حداکثر ظرف ۴۸ ساعت تقاضای مربوط را بررسی و پاسخ خواهد داد.

تبصره ۲- در صورتی که نمایندگی وزارت امور خارجه موضوع ماده (۴) آیین نامه اجرایی صدور روادید اتباع خارجی در منطقه مستقر نباشد، اتباع خارجی موضوع ماده (۴) آیین نامه مزبور برای مسافرت به سایر نقاط کشور باید تقاضای خود را به دفتر نمایندگی دایره اموراتبع خارجی منطقه ویژه انتظامی تسلیم نمایند. این دفتر ضمن هماهنگی با وزارت امور خارجه مکلف است پاسخ تقاضا را حداکثر ظرف ۴۸ ساعت از تاریخ دریافت به متقاضی اعلام نماید.

ماده ۵- اتباع خارجی مقیم مجاز، برای مسافرت به مناطق نیاز به تحصیل روادید جداگانه نخواهند داشت. این افراد می توانند با رعایت مقررات داخلی کشور و ارایه مدارک اقامت معتبر به مناطق مسافرت نمایند.

ماده ۶- صدور روادید ترانزیت و اجازه اقامت موضوع تبصره (۱ ماده) (۲ این تصویب نامه بر روی برگه جداگانه در صورت درخواست متقاضی و تشخیص مأموران مربوط بلامانع است.

ماده ۷- هر خارجی که بخواهد در مناطق مذکور اقامت نماید مکلف است ظرف مدت اقامت، اجازه ورود و برگه های درخواست صدور پروانه اقامت را تنظیم و تکمیل و امضا نموده به انضمام سایر مدارک لازم به دایره امور اتباع خارجی محلی که می خواهد در آنجا اقامت کند، تسلیم نماید. دایره اموراتبع خارجی محل پس از رسیدگی به مدارک ارایه کننده، پروانه اقامت صادر یا از صدور پروانه اقامت امتناع می ورزد.

تبصره - درخواست صدور پروانه اقامت جهت اتباع خارجی باید از طریق سازمان مناطق آزاد به عمل آید.

ماده ۸ - مسؤلان اماکن عمومی موظفند ظرف ۲۴ ساعت پس از ورود اتباع خارجی، هویت و تاریخ ورود آنان را در فرم‌های مخصوص اعلامیه ورود درج و به دایره امور اتباع خارجی منطقه ویژه انتظامی تسلیم نمایند.

تبصره ۱ - از لحاظ این تصویب‌نامه اماکن عمومی به هتل‌ها، متل‌ها، مسافرخانه‌ها، پانسیون‌ها و به طور کلی همه اماکنی که به نحوی مسافر می‌پذیرند، اطلاق می‌شود.

تبصره ۲ - فرم‌های مخصوص اعلامیه ورود مسافران، توسط مناطق با هماهنگی دفتر امور اتباع خارجی محل تهیه و در اختیار صاحبان اماکن عمومی گذارده می‌شود.

ماده ۹ - برای اشتغال اتباع خارجی در مناطق رعایت «مقررات مربوط به اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران» الزامی است.

مقررات سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران^۱

ماده ۱- در این تصویب‌نامه واژه‌های زیر به جای عبارتهای مشروح مربوط به کار می‌رود:

سرزمین اصلی : کشور جمهوری اسلامی ایران به استثنای مناطق آزاد تجاری - صنعتی

سازمان : سازمان هریک از مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

منطقه : هر یک از مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران
سرمایه‌گذاری : به کارگیری سرمایه در اشکال مختلف در هر یک از فعالیت‌های اقتصادی به منظور تولید کالا و یا خدمت.

سرمایه خارجی : کلیه سرمایه‌های موضوع ماده (۳) این مقررات (به استثنای وجوه ریالی) که توسط اتباع ایرانی از خارج از سرزمین اصلی به مناطق وارد می‌شود.

سرمایه ارزی : سرمایه‌های موضوع ماده (۳) این مقررات (به استثنای وجوه ریالی) که توسط اتباع ایرانی از خارج از سرزمین اصلی به مناطق وارد شود.

۱- تصویب‌نامه‌ها: $\frac{۳۳۴۳۲}{۱۳۷۳} / \frac{۳}{۱۶}$ ت/۲۳ ک، $\frac{۱۵۷۹۵}{۱۳۷۴} / \frac{۸}{۲۱}$ ت/۴۹۰۴۷ ک، $\frac{۴۰۶۸۸}{۱۳۷۳} / \frac{۸}{۲}$ ت/۸۶ ک، $\frac{۱۰۸۸۵۹}{۱۳۷۵} / \frac{۱۰}{۸}$ ت/۱۶۶۸۵ ک و $\frac{۳۲۶۵۱}{۱۳۸۰} / \frac{۸}{۶}$ ت/۲۵۳۷۸ ک

سود ویژه : مازاد درآمد تحقق یافته یک بنگاه بر هزینه‌های واقع شده در یک دوره مالی که از فعالیت‌هایی که به قصد انتفاع صورت گرفته است، ناشی و طبق اصول پذیرفته شده حسابداری شناسایی و اندازه‌گیری شود.

ماده ۲- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی و مؤسسات اعم از ایرانی و خارجی و سازمان‌های بین‌المللی طبق این مقررات می‌توانند مستقلاً و یا با مشارکت سازمان و شرکت‌های تابع آن یا با مشارکت یکدیگر در مناطق آزاد سرمایه‌گذاری نمایند و سرمایه پذیرفته شده آنان مشمول این مقررات می‌شود.

ماده ۳- سرمایه از لحاظ این مقررات عبارت است از:

الف - وجوه ریالی و ارزهای قابل تبدیل در مناطق (هر منطقه).

ب - ماشین‌آلات، تجهیزات، لوازم و ابزارکار.

پ - حقوق مالکیت صنعتی شامل حق اختراع، دانش فنی و علائم و نام‌های تجاری.

ت - وسایل حمل و نقل زمینی، هوایی و آبی مربوط به موضوع سرمایه‌گذاری.

ث - تمام یا قسمتی از سود ویژه قابل انتقال که در مناطق آزاد حاصل و به سرمایه اصلی اضافه شده یا در فعالیت مجاز دیگری که مشمول این مقررات باشد، به کار انداخته شود.

تبصره - در موارد خاص قبول مواد اولیه و قطعات نیمه ساخته به تشخیص سازمان مناطق به عنوان بخشی از سرمایه خارجی امکان‌پذیر است.

ماده ۴- سرمایه‌ها تحت شرایط پذیرفته شده و مشمول این مقررات خواهند بود:

الف - در فعالیت‌های مجاز در هر منطقه به کار برده شود.

ب - مراحل کامل اخذ مجوز سرمایه‌گذاری و ثبت سرمایه موضوع مواد (۶) و (۷) را طی کند.

پ - مستلزم اعطای امتیاز یا حقوق انحصاری به سرمایه‌گذار توسط سازمان نباشد.

ماده ۵ - سرمایه‌گذاران خارجی می‌توانند در فعالیت‌های اقتصادی منطقه به هر نسبتی سرمایه‌گذاری نمایند.

ماده ۶ - سرمایه‌گذاران موضوع ماده (۲) این مقررات که می‌خواهند سرمایه خود را به هریک از مناطق آزاد وارد کنند، باید درخواست خود را به همراه پرسشنامه‌ای که توسط دبیرخانه و سازمان‌های مناطق تهیه و در اختیار آنها قرار خواهد گرفت به سازمان هر منطقه تسلیم نمایند. درخواست‌های واصله در هر منطقه توسط سازمان همان منطقه مورد بررسی قرار می‌گیرد و مجوز سرمایه‌گذاری توسط سازمان همان منطقه صادر می‌شود.

تبصره ۱ - درخواست‌های سرمایه‌گذاران خارجی که متقاضی تضمین و حمایت (موضوع ماده (۲۱) قانون اصلاح قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران) می‌باشند، توسط کمیته‌ای مرکب از نمایندگان دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد (رئیس کمیته)، سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی (وزارت امور اقتصادی و دارایی) و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور بررسی خواهد شد و بر اساس پیشنهاد کمیته مذکور و تصویب اکثریت وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد، مجوز سرمایه‌گذاری برای آنها صادر می‌شود.

تبصره ۲ - هرگونه تغییر در مشخصات درج شده در پرسشنامه و مجوز سرمایه‌گذاری با اطلاع سازمان و حسب تشخیص، با موافقت مرجع صادرکننده مجوز، صورت می‌گیرد.

تبصره ۳- بهره‌برداری از فعالیت موضوع مجوز سرمایه‌گذاری منوط به صدور مجوز بهره‌برداری توسط سازمان می‌باشد.

ماده ۷- دارنده مجوز سرمایه‌گذاری موظف است ظرف مدتی که در مجوز سرمایه‌گذاری تعیین می‌شود، درصد معینی از سرمایه را برای شروع عملیات اجرایی موضوع مجوز سرمایه‌گذاری به منطقه وارد نماید.

ماده ۸ - ورود و ثبت سرمایه در مناطق آزاد به ترتیب زیر صورت می‌گیرد:

۱- سرمایه‌های موضوع بند (الف) ماده (۳) این مقررات به حساب واحد مورد سرمایه‌گذاری نزد بانک‌ها (یا مؤسسات اعتباری مجاز) واریز می‌گردد. با احتساب معادل ریالی یا ارزی حسب مورد در تاریخ واریز طبق گواهی بانک (یا مؤسسه اعتباری مجاز) به عنوان سرمایه سرمایه‌گذار در دفاتر سازمان هر منطقه ثبت می‌شود.

۲- سرمایه‌های موضوع بندهای (ب) و (ت) ماده (۳) این مقررات در حدود مندرج در مجوز سرمایه‌گذاری براساس ارزش سیف آنها به موجب اسناد و صورت حساب‌های مربوط پس از رسیدگی توسط سازمان هر منطقه مجموعاً به یکی از ارزهای قابل تبدیل، در تاریخ ترخیص تعیین و ضمن ثبت ارزش ارزی، معادل ریالی آن به نرخ روز بازار ارز منطقه، از همان تاریخ به عنوان سرمایه سرمایه‌گذار در دفاتر سازمان هر منطقه ثبت می‌شود.

۳- سرمایه‌های موضوع بند (پ) ماده (۳) این مقررات پس از تأیید ارزش آنها توسط سازمان هر منطقه قابل ثبت به عنوان سرمایه در دفاتر هر سازمان می‌باشد. چگونگی زمان‌بندی اختصاص ارزش دانش فنی به حساب سرمایه به موازات انتقال دانش فنی صورت می‌گیرد.

۴- سرمایه‌های موضوع بند (ث) ماده (۳) این مقررات پس از تأیید مؤسسه حسابرسی

مورد وثوق سازمان هر منطقه به ترتیب زیر به عنوان سرمایه‌گذار، در دفاتر سازمان هر منطقه ثبت می‌شود:

الف - با هدف افزایش سرمایه به منظور توسعه سرمایه‌گذاری در همان واحد، پس از کسب موافقت سازمان هر منطقه.

ب - با هدف افزایش سرمایه برای سایر موارد در همان واحد، با اطلاع سازمان هر منطقه.

پ - با هدف سرمایه‌گذاری در فعالیت دیگری غیر از فعالیتی که برای آن مجوز صادر شده است، پس از طی مراحل موضوع ماده (۶) این مقررات.

۵ - هر گاه تمام یا قسمتی از سرمایه غیر نقدی وارده طبق تشخیص سازمان ناقص، معیوب و یا غیرقابل استفاده باشد و یا با مشخصات اظهار شده در تقاضا منطبق نباشد و یا بیش از ارزش واقعی آن اظهار شده باشد، آن قسمت از بها که مورد تأیید سازمان قرار نگرفته است در حساب سرمایه منظور نمی‌شود.

۶ - چنانچه کالاهای سرمایه‌ای موضوع بندهای (ب) و (ت) ماده (۱۳) این مقررات که متعلق به سرمایه‌گذاران خارجی بوده و قبلاً در سرزمین اصلی به کار انداخته شده است با اخذ مجوز از مراجع ذیربط در سرزمین اصلی به مناطق انتقال یابند، انتقال این کالاها از موارد نقل و انتقال سرمایه داخلی محسوب می‌شود و تابع ضوابط این تصویب‌نامه خواهد بود.

ماده ۹- سرمایه‌گذار می‌تواند سرمایه‌ای را که به منطقه وارد می‌کند، بیمه نماید. در صورتی که به دلیل وقوع حادثه، مؤسسه بیمه مزبور طبق مقررات بیمه‌نامه جانشین سرمایه‌گذار شود، این جانشینی به واسطه پرداخت خسارت به بیمه‌گذار به رسمیت شناخته می‌شود اما انتقال سرمایه محسوب نمی‌شود.

ماده ۱۰- سرمایه سرمایه‌گذاران خارجی که طبق ماده (۶) این مقررات به مناطق

وارد می‌شود مورد حمایت این مقررات بوده و از مزایا و تسهیلات آن برخوردار می‌باشد.

تبصره ۵ - سرمایه سرمایه‌گذاران خارجی که پذیرش آنها مطابق تبصره (۱) ماده (۶) این مقررات به تصویب اکثریت وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد رسیده باشد، چنانچه در مواردی به وسیله قانون به نفع عموم ملی شود یا اینکه از سرمایه‌گذاران یاد شده سلب مالکیت شود جبران عادلانه خسارت به عهده دولت جمهوری اسلامی ایران می‌باشد. پرداخت خسارت به مأخذ ارزش بازاری سرمایه‌گذاری بلافاصله قبل از ملی شدن و یا سلب مالکیت خواهد بود و سرمایه‌گذار خارجی ظرف مدت سه ماه از تاریخ ملی شدن یا سلب مالکیت، تقاضای جبران خسارت را به سازمان منطقه تسلیم نماید.

ماده ۱۱ - کلیه واحدهایی که به موجب مجوز سرمایه‌گذاری در منطقه ایجاد می‌شوند مکلفند همه ساله گزارش عملکرد و صورتهای مالی خود را به سازمان ارسال نمایند. صورتهای مالی باید به تأیید مؤسسه حسابرسی مورد وثوق سازمان رسیده باشد.

ماده ۱۲ - خروج سود ویژه و مبالغ مربوط به اصل و منافع حاصل از فعالیت‌های اقتصادی سرمایه‌های خارجی و سرمایه‌های ارزی ایرانیان و همچنین مبالغ ناشی از فروش، یا واگذاری این گونه سرمایه‌ها از مناطق مجاز است. سازمان هر منطقه به درخواست این گونه سرمایه‌گذاران و پس از احراز این که مبالغ مورد درخواست برای خروج از مناطق، حاصل به کار انداختن سرمایه ثبت شده سرمایه‌گذاران در موضوع مجوز سرمایه‌گذاری می‌باشد و حصول اطمینان از موارد مندرج در تبصره زیر، تأیید لازم را ظرف یک هفته از تاریخ وصول درخواست صادر می‌نماید.

تبصره - سازمان هر منطقه باید در بررسی‌های خود، ملاحظات مربوط به برخورداری سرمایه‌گذار از معافیت‌های مالیاتی موضوع ماده (۱۳) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی^۱ و نیز خالص بودن مبالغ مورد درخواست برای خروج را مورد توجه قرار دهد.

ماده ۱۳- پرداخت‌های مربوط به اقساط اصل وام و هزینه‌های متعلقه، قراردادهای حق اختراع، دانش فنی، کمک‌های فنی و مهندسی، علایم تجاری، مدیریت و قراردادهای مشابه درچارچوب طرح‌های سرمایه‌گذاری بر اساس قراردادهای مربوط و صورت‌های مالی با اطلاع سازمان مجاز می‌باشد.

ماده ۱۴- سرمایه‌گذاران می‌توانند سهام یا سهم‌الشرکه خود را با موافقت سازمان منطقه به سرمایه‌گذاران دیگر واگذار نمایند. در این صورت انتقال گیرنده از هر نظر جانشین سرمایه‌گذار اول می‌شود.

ماده ۱۵- انتقال سرمایه از یک منطقه به منطقه دیگر تابع مقررات سرمایه‌گذاری در مناطق مبدأ و مقصد می‌باشد.

ماده ۱۶- موارد اختلاف بین سرمایه‌گذار خارجی و طرف ایرانی براساس قراردادها و توافق‌های کتبی حل خواهد شد.

ماده ۱۷- در صورتی که سرمایه خارجی متعلق به دولت یا دولت‌های خارجی باشد، اینگونه سرمایه‌ها خصوصی تلقی خواهد شد و تابع قوانین و مقررات تجاری بوده و از مصونیت دولتی و دیپلماتیک برخوردار نمی‌باشد.

مقررات صادرات، واردات و امور گمرکی مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران^(۱)

فصل اول - تعاریف:

- ماده ۱-** در این تصویب‌نامه واژه‌های زیر به جای عبارت‌های مشروح مربوط به کار می‌روند:
- منطقه** : هر یک از مناطق آزاد تجاری - صنعتی است که به موجب قانون تأسیس شده یا می‌شوند.
- قانون** : قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران - مصوب - ۱۳۷۲ و سایر قوانینی که در این زمینه در آینده تصویب خواهد شد.
- قلمرو گمرکی** : کشور جمهوری اسلامی ایران، آب‌های سرزمینی و حریم هوایی آن است که در آنجا قوانین گمرکی و صادرات و واردات کشور به طور کامل اجرا می‌شود.
- شورای عالی** : شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.
- سازمان** : سازمان هر منطقه آزاد تجاری - صنعتی

۱- تصویب‌نامه $\frac{۳۳۴۳۱}{۱۳۷۳/۳/۱۶}$ ت/۲۴ ک، $\frac{۲۸۴۵۴}{۱۳۷۳/۶/۲۰}$ ت/۷۰ ک، $\frac{۱۲۰۶۵۹}{۱۳۷۵/۱۰/۲۷}$ ت/۵۷۰ ک و $\frac{۱۸۴۲۵}{۱۳۷۶/۵/۱۱}$ ت/۶۱۱۷۳ ک

عوارض بندری

و فرودگاهی : وجوهی است که سازمان در قبال ارایه تسهیلات بندری و فرودگاهی برای حمل و نقل دریایی، هوایی و تردد هواپیما از صاحبان کالا و یا مؤسسات حمل و نقل هوایی دریافت می‌کند.

هزینه‌های خدماتی : وجوهی است که بابت خدمات انبارداری، تخلیه، باربری، بارگیری، صفافی، خن‌کاری، خدمات فوق‌العاده، آزمایش و تعرفه‌بندی، صدورگواهی مبدأ و خدمات دیگری که هنگام صادرات، واردات قطعی و موقت، ترانزیت، ترانسشیپ و مرجوع کردن (اعاده به خارج) کالا انجام و توسط سازمان هر منطقه وصول می‌شود.

ارزش افزوده : ما به التفاوت قیمت کالا پس از کسر ارزش موادی که در تولید آن به کار رفته است.

ارزش : در خصوص کالای وارده به مناطق آزاد عبارتست از بهای سیف کالا.

مقررات صادرات،

واردات و امور

گمرکی مناطق آزاد : مقرراتی است که در چارچوب قانون چگونگی اداره مناطق آزاد با تصویب شورای عالی و توسط سازمان در مناطق آزاد اجرا می‌شود.

گمرک سازمان : واحدی از زیر مجموعه سازمان منطقه می‌باشد که مجری مقررات صادرات و واردات در هر منطقه است.

اداره گمرک

مستقر در منطقه : واحدی از زیر مجموعه گمرک ایران است که مجری مقررات صادرات و واردات می‌باشد.

فصل دوم - فعالیتهای و عملیات مجاز گمرکی در منطقه

و مقررات مربوط به آن

الف - ورود کالا به مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۲- ورود هر نوع کالا به هر یک از مناطق مجاز است. به استثنای کالاهایی که به موجب شرع مقدس اسلام یا قوانین کشور (که در آنها نام مناطق آزاد تصریح شده باشد) ممنوع، یا بر اساس مقررات ویژه منطقه غیرمجاز می شود.

تبصره - ورود کالا با مبدأ ساخت اسرائیل به منطقه ممنوع است.

ماده ۳- سازمان مکلف است آمار ماهانه کلیه کالاهای وارده به منطقه را برای ثبت آماری گمرکی به وزارت بازرگانی و گمرک ایران بفرستد.

ماده ۴- ترتیب ورود کالا به منطقه تابع ضوابط تعیین شده به وسیله سازمان منطقه است که با کمترین تشریفات انجام می شود، ولی در هر حال رعایت مقررات و ضوابط بهداشتی، امنیتی، فرهنگی و استاندارد براساس ضوابط مورد عمل در منطقه الزامی است.

تبصره - ضوابط بهداشت انسانی را سازمان با هماهنگی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین خواهد نمود.

ماده ۵ - ورود کالا به منطقه از راههای زیر مجاز و تابع این مقررات می باشد:

۱- کالاهایی که از خارج یا سایر نقاط کشور و یا دیگر مناطق آزاد تجاری - صنعتی کشور، وارد منطقه می‌شوند، چنانچه از نوع مصالح، ابزار و لوازم ساختمانی برای احداث واحد تولیدی، تجاری، خدماتی، مسکونی و فعالیت‌های زیربنایی (به استثنای وسایل تزئینی و مبلمان) باشند، با تشخیص سازمان منطقه و به میزان مورد نیاز از پرداخت عوارض بندری و فرودگاهی معاف هستند ولی مشمول پرداخت هزینه‌های خدماتی می‌باشند.

۲- ماشین‌آلات، مواد اولیه، اجزا و قطعات مورد نیاز تولید، تجهیزات و ابزارآلات تولیدی، قطعات یدکی ماشین‌آلات تولیدی و وسایل نقلیه سرمایه‌ای (به استثنای اتومبیل سواری و قایق تفریحی) از پرداخت عوارض بندری و فرودگاهی معاف ولی مشمول پرداخت هزینه‌های خدماتی می‌باشند.

۳- کالاهایی که از خارج یا سایر مناطق آزاد کشور، (به استثنای کالاهای موضوع بندهای ۱ و ۲ این ماده) به منطقه وارد و ترخیص قطعی می‌گردند، مشمول پرداخت عوارض بندری و فرودگاهی می‌باشند و در صورتی که کالاهای مذکور صدور مجدد شوند، صرفاً عوارض بندری و فرودگاهی اخذ شده قابل استرداد خواهد بود.

۴- ورود کالا به منظور نگهداری امانی در انبارهای زیر کلید منطقه برای مهلت معین مجاز است. انتقال کالای مذکور به این انبارها تابع تشریفات ترانزیت داخلی منطقه است و استفاده و نقل و انتقال کالا از این انبارها بدون اطلاع و کسب مجوز یا انجام تشریفات به هر منظور تخلف از این مقررات محسوب می‌شود.

۵- به استثنای مواردی که سازمان هر منطقه، ترتیب دیگری مقرر دارد، ورود کالا از

خارج، سایر مناطق آزاد کشور یا از قلمرو گمرکی، برای عرضه در نمایشگاه، صادرات مجدد، بسته‌بندی مجدد، تفکیک، درجه‌بندی، پاک کردن، مخلوط کردن و عملیات مشابه به صورت موقت و با پرداخت هزینه‌های خدماتی تحت نظارت سازمان هر منطقه مجاز است. استفاده یا فروش این کالاها که از خارج وارد شده، در منطقه بر اساس ارزش کالا هنگام ورود به منطقه مشمول پرداخت عوارض بندری و فرودگاهی و انجام تشریفات ترخیص قطعی می‌باشد.

تبصره - کالاهایی که به منظور تکمیل یا تعمیر از خارج یا از دیگر مناطق آزاد کشور یا از سایر نقاط کشور وارد منطقه می‌شوند به صورت ورود موقت و بر اساس ضوابط منطقه و با معافیت از عوارض بندری و فرودگاهی ولی با پرداخت هزینه‌های خدماتی مجاز است. مهلت نگهداری این کالاها به صورت موقت در مناطق حداکثر دو سال خواهد بود.

۶- ورود و تخلیه کالا در بنادر منطقه که سازمان منطقه اعلام می‌دارد، به منظور ترانس شپیمنت و ترانزیت خارجی، با پرداخت هزینه خدماتی انجام تشریفات مقرر مجاز است.

۷- کلیه کالاهایی که از خارج کشور به مقصد مناطق آزاد یا از مناطق آزاد به مقصد کشورهای خارجی از طریق سرزمین اصلی حمل می‌شود تابع مقررات و تشریفات ترانزیت خارجی موضوع فصل هفتم آیین‌نامه اجرایی قانون امور گمرکی بوده و در نهایت سادگی و با کمترین تشریفات انجام خواهد شد.

تبصره - ترانزیت خارجی کالاهای ممنوعه قانونی مستلزم اخذ مجوز از شورای عالی مناطق آزاد می‌باشد.

ب - صدور و خروج کالا از مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۶ - سازمان مجاز است با رعایت مقررات مربوط نسبت به صدور گواهی مبدأ برای کالاهایی که از منطقه خارج می‌شود، اقدام نماید. مراجع رسمی ذیربط در داخل کشور موظف هستند گواهی مبدأ صادره را بپذیرند.

ماده ۷ - صدور کالا از مناطق تابع ضوابط تعیین شده به وسیله سازمان منطقه در چارچوب این مقررات است که در نهایت سادگی و با کمترین تشریفات خواهد بود.

تبصره - مانیفست وسایل نقلیه‌ای که به مقصد کشورهای خارجی، دیگر مناطق آزاد کشور و یا سایر نقاط کشور از منطقه خارج می‌شوند، با تأیید سازمان معتبر خواهد بود.

ماده ۸ - سازمان مکلف است آمار ماهانه کلیه کالاهای صادره از منطقه را برای ثبت آماری به وزارت بازرگانی و گمرک ایران ارسال نماید.

ماده ۹ - صدور و خروج کالا از منطقه طبق مقررات و به روش زیر مجاز است:

۱- صدور کالای ساخته شده در منطقه به خارج از کشور یا دیگر مناطق آزاد کشور اعم از آنکه مواد اولیه به کار رفته در آن از داخل کشور و یا خارج یا از دیگر مناطق کشور تأمین شده باشد مجاز و مستلزم تنظیم اظهارنامه صادراتی به منظور ثبت آماری می‌باشد.

۲- ورود کالای تولید شده در منطقه به سایر نقاط کشور در حد ارزش افزوده به

اضافه مواد اولیه داخلی به کاررفته در آن از پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی معاف می‌باشد و تنها حقوق گمرکی و سود بازرگانی مواد اولیه و قطعات وارداتی به کار رفته در کالای یاد شده دریافت خواهد شد.

۳- ورود کالاهای خارجی (اعم از کالای مصرفی، مواد اولیه و ماشین‌آلات و سایر کالاها) که عیناً از منطقه به سایر نقاط کشور ارسال می‌شود، مجاز است ولی ترخیص آن موکول به رعایت مقررات عمومی صادرات و واردات و مقررات گمرکی کشور خواهد بود.

۴- صدور کالاهای داخلی از منطقه به خارج کشور که عیناً صادر می‌شوند، موکول به رعایت مقررات عمومی صادرات و واردات کشور است.

۵- خروج کالاهایی که از سایر نقاط کشور به منظور تعمیر یا تکمیل به صورت موقت به منطقه وارد می‌شوند و پس از تکمیل یا تعمیر به کشور اعاده می‌شوند مجاز و تابع تشریفات مقرر در قانون امورگمرکی می‌باشند و بابت ارزش دستمزد عملیات تعمیر یا تکمیل از حقوق گمرکی و سود بازرگانی معاف بوده ولی قطعات و قسمت‌ها و لوازم تعویض یا اضافه شده که منشأ خارجی داشته باشند، مشمول حقوق گمرکی و سود بازرگانی بر اساس مقررات عمومی صادرات و واردات کشور می‌باشند.

۶- اعاده عین کالای وارده خارجی به خارج از کشور یا اعاده کالای وارده از سایر نقاط کشور به داخل کشور، با اجازه سازمان منطقه مجاز است.

۷- خروج موقت کالا از منطقه به منظور تعمیر یا تکمیل در خارج یا در سایر نقاط

کشور (به استثنای کالاهایی که از سایر نقاط کشور به منطقه وارد شده است) با مجوز قبلی سازمان مجاز و هنگام بازگشت به منطقه از عوارض بندری و فرودگاهی معاف است.

ماده ۱۰- صدور یا خروج کالا از اماکن منطقه تحت هریک از عناوین مذکور در بندهای ماده (۹) در صورت استفاده از خدمات و امکانات منطقه، مشمول پرداخت هزینه‌های خدماتی به منطقه خواهد بود.

پ - مقررات کالای همراه مسافر

ماده ۱۱- مسافرانی که از کشورهای خارج یا سایر مناطق، از طریق فرودگاه یا بنادر مجاز مستقیماً وارد منطقه می‌شوند، اعم از ایرانی و یا خارجی مجازند کالا در حدی که جنبه تجاری نداشته باشد (به استثنای کالای ممنوعه شرعی و قانونی) به منطقه وارد و با معافیت از عوارض بندری و فرودگاهی ترخیص نمایند.

تبصره - اشخاص حقیقی یا حقوقی که قصد اقامت بیش از یک سال در منطقه را دارند و اقامت آنان به تأیید سازمان برسد، می‌توانند برای یک بار لوازم خانه و محل کار خود را در حد متعارف و با معافیت از عوارض بندری و فرودگاهی به منطقه وارد نمایند.

ماده ۱۲- مسافرانی که مستقیماً از طریق منطقه، از کشور خارج می‌شوند، مجازند کلیه کالاها (به استثنای کالاهای ممنوعه شرعی یا قانونی) را مشروط به اینکه جنبه تجاری نداشته باشد، بدون نیاز به اخذ مجوز با خود خارج نمایند.

تبصره - خروج اشیای عتیقه، کتاب‌های خطی و قدیمی، آثار فرهنگی اصیل و انواع

سکه مجاز نیست.

ماده ۱۳- کالای همراه مسافرانی که قصد دارند از منطقه خارج و به سایر نقاط کشور سفر نمایند مشمول مقررات عمومی صادرات و واردات کشور خواهد بود.

ت - مقررات مربوط به تخلفات

ماده ۱۴- کالایی که ورود آن ممنوع یا برابر مقررات منطقه قابل ترخیص نباشد، به استثنای کالاهای ممنوعه شرعی (به اعتبار خرید، فروش و یا مصرف) یا کالاهای ممنوعه قانونی (که در آنها نام مناطق آزاد تصریح شده باشد)، هرگاه به منظور ورود قطعی با نام و مشخصات کامل و صحیح اظهارشود، سازمان باید از ترخیص آن خودداری و به صاحب کالا یا نماینده وی کتبا اخطار کند که حداکثر ظرف مدتی که سازمان تعیین می‌کند کالا را از منطقه خارج نماید. کالاهای ممنوعه شرعی و قانونی (که در آنها نام مناطق آزاد تصریح شده باشد) مشمول مقررات مربوط خواهد بود.

ث - مقررات متفرقه

ماده ۱۵- هرگاه پس از ترخیص کالا معلوم شود وجوهی که وصول آن به عهده سازمان می‌باشد بیشتر یا کمتر از آنچه مقرر بوده دریافت شده است، سازمان و صاحب کالا می‌توانند ظرف چهارماه از تاریخ امضای سند ترخیص کالای مورد بحث، حسب مورد مابه التفاوت را از یکدیگر مطالبه و دریافت کنند.

ماده ۱۶- مؤسسات حمل و نقل هوایی و دریایی و صاحبان یا دارندگان وسایل نقلیه مکلفند هنگام ورود وسیله نقلیه به فرودگاه، بندر و یا راه‌زمینی مجاز یک نسخه فتوکپی یا رونوشت از بارنامه هر قلم از محصولات خود را به ضمیمه فهرست کل بار به سازمان تسلیم نمایند.

ماده ۱۷- کنترل و نظارت بر ورود و صدور کالا از مناطق آزاد به سایر نقاط کشور توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران صورت می‌گیرد. سرپرست گمرک مستقر در منطقه با معرفی سازمان و حکم رییس کل گمرک منصوب می‌شود.

تبصره - کنترل و نظارت بر ورود و صدور کالا از مناطق آزاد به سایر کشورها توسط گمرک سازمان بر مبنای این مقررات و دستورالعمل‌های اجرایی مربوط انجام می‌پذیرد.

مجاز دائمی بودن ورود کالاهای تولید شده در مناطق آزاد به سایر نقاط کشور^(۱)

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۶/۲۳ بنا به پیشنهاد وزارت بازرگانی و دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و به استناد ماده (۲۳) قانون مقررات صادرات و واردات - مصوب ۱۳۷۲ - تصویب نمود:

متن زیر به عنوان تبصره به ماده (۸)^(۲) آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات الحاق می‌شود.

تبصره - واردات کالاهای تولید شده در مناطق آزاد تجاری - صنعتی در موارد زیر مشمول شرط غیرمجاز نخواهد شد:

۱- در مواردی که در زمان ایجاد صنعت در منطقه آزاد، شرط ورود کالای محصول این صنعت، مجاز بوده است.

۲- در سایر موارد که مجموع ارزش افزوده و مواد اولیه داخلی به کار رفته در تولید کالا بیش از (۶۰٪) است، در صورتی که به تأیید کمیته موضوع ماده (۱)

۱- تصویب‌نامه ۳۸۹۰۰/ت ۲۴۳ هـ
۱۳۷۳/۶/۲۹

۲- ماده ۸ - الف: کالای ممنوعه قانونی عبارت است از کالایی که ورود یا صدور آن به موجب قوانین ممنوع شده است.
ب: کالای ممنوعه توسط دولت شامل کلیه کالاهایی است که در جدول ضمیمه مقررات صادرات و واردات یا دیگر مصوبات دولت غیرمجاز اعلام شده است.

آیین‌نامه برسد.^۱

۱- ماده (۱) آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۳۹۵/ت/۱۶ هـ مورخ ۱۳۷۳/۲/۶

هیأت وزیران:

ماده ۱:

- کمیته دایمی مقررات صادرات و واردات متشکل از نمایندگان نهاد ریاست جمهوری، وزارت بازرگانی، وزارت راه و ترابری، وزارت نفت، وزارت امور خارجه، وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت صنایع و معادن، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت تعاون، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، گمرک ایران، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون، تهیه پیش‌نویس لوایح قانونی، مصوبات هیأت دولت، شورای اقتصاد و کمیسیون اقتصاد هیأت دولت را در موارد زیر به عهده خواهد داشت:
- ۱- لایحه مقررات صادرات و واردات، لوایح موردی برای انجام اصلاحات و تغییرات لازم در قانون مقررات صادرات و واردات.
  - ۲- لایحه برای لغو انحصاراتی که مانع رشد تولید یا تجارت است.
  - ۳- آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات، اصلاحات و تغییرات موردی روی آیین‌نامه اجرایی قانون مذکور.
  - ۴- اصلاحات و تغییرات مندرجات جدول تعرفه گمرکی ضمیمه مقررات صادرات و واردات.
  - ۵- طرح تصویب‌نامه‌های هیأت وزیران، شورای اقتصاد و کمیسیون اقتصاد هیأت وزیران در رابطه با مقررات صادرات و واردات.
  - ۶- کمیته مذکور همچنین بررسی و اظهارنظر و اقدام روی پیشنهادهای مربوط به مقررات صادرات و واردات را نیز به عهده خواهد داشت.
- تبصره ۱: کمیته موضوع این ماده در وزارت بازرگانی و به ریاست معاون وزیر بازرگانی تشکیل می‌گردد. دبیرخانه کمیته مذکور در وزارت بازرگانی خواهد بود. نظر کمیته به مراجع ذیربط منعکس خواهد گردید.
- تبصره ۲: در مواردی که وزارتخانه‌های دیگری در ارتباط با موضوع باشند، نماینده وزارتخانه ذیربط با حق رأی به جلسه دعوت خواهد شد.

تسهیلات ویژه برای انتقال کالاهای تولید شده در مناطق آزاد به سایر نقاط کشور^(۱)

۱- واردات درصدی از کالاهای تولید شده در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق موضوع بند «د» تبصره (۲۵) قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به داخل کشور، معادل نسبتی از مجموع ارزش افزوده و مواد و قطعات داخلی به کار رفته، به قیمت کل کالای تولیدی، بدون هرگونه محدودیتی مجاز است و علاوه بر عدم نیاز به ثبت سفارش و گشایش اعتبار، مشمول شرط غیرمجاز و مجاز مشروط نیز نمی باشد.

۲- نسبت مذکور در بند (۱) این تصویبنامه، توسط کمیسیون مرکب از نمایندگان وزارتخانه تولیدی ذیبط، وزارت بازرگانی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، گمرک ایران، شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی (دبیرخانه) و سازمان منطقه مربوط که در محل دبیرخانه شورای یادشده تشکیل می شود، تعیین می گردد.^۲

۱- تصویبنامه $\frac{۷۳۵۷۷}{۱۳۷۷/۱۱/۲۰}$ تا ۲۰۶۲۸ هـ جایگزین تصویبنامه $\left(\frac{۵۲۱۷۳}{۱۳۷۴/۱۰/۴} \text{ تا } \frac{۱۶۰۰۳}{۱۳۷۵/۲/۱۲} \right)$ و $\frac{۴۵۰۵۳}{۱۳۷۵/۵/۱۶}$ تا ۱۶۸۷۳ ک و $\frac{۳۴۶۳۳}{۱۳۸۰/۷/۲۸}$ تا ۲۱۲۷۵ هـ

۲- روش اجرایی محاسبه نسبت مذکور در بند (۱) براساس کمیسیون یادشده به همان ترتیب مندرج در تبصره (۱) بند (۲) تصویبنامه قبلی به شرح زیر است:

قیمت CIF قطعات و مواد وارداتی از خارج کشور به منطقه آزاد - قیمت محصول تولیدی = درصد مجاز ورود کالا

قیمت محصول تولیدی

قیمت محصول تولیدی عبارت است از قیمت CIF محصول ساخته شده وارداتی از کشور سازنده قطعات و مواد وارداتی.

۳- به منظور ثبت گمرکی واردات و صادرات مناطق آزاد، سازمان‌های مناطق آزاد موظفند اطلاعات مورد نیاز گمرک را بر اساس جدولی که به همین منظور توسط گمرک ایران تهیه می‌شود، به گمرک اعلام نمایند.

نحوه واردات مواد اولیه و قطعات از مناطق آزاد^۱

ورود مواد اولیه و قطعات منفصله، رأساً توسط واحدهای تولیدی کشور به صورت بدون انتقال ارز، از مناطق آزاد به داخل کشور در چارچوب سقف واردات سالانه هر یک از مناطق آزاد مجاز می‌باشد.

نحوه واردات محصولات تولیدی خاص از مناطق آزاد^۲

واحدهای تولیدی مستقر در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی که بنا به سفارش، اقدام به تولید یا بازسازی با مشخصات فنی خاص نموده و این نوع محصولات به صورت سری و انبوه قابل ساخت و عرضه به بازار مصرف نمی‌باشد، می‌توانند نسبت به انتقال صددرصد تولید انجام شده به داخل کشور اقدام نمایند، مشروط بر آنکه کالاهای تولیدی آنان به تشخیص کمیسیون تعیین ارزش افزوده - موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۲۱۷۳/ت ۱۶۰۰۳ ک مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۴ - حداقل معادل هفتاد درصد، ارزش افزوده داشته باشد نوع و مشخصات تولیداتی که مطابق روش فوق اجازه ورود می‌یابند توسط کمیسیون مذکور تعیین خواهد شد. حقوق گمرکی و سود بازرگانی مواد اولیه و قطعات خارجی بکار رفته در تولیدات یادشده برابر مقررات مربوط وصول خواهد شد.

۱- تصویب‌نامه ۱۳۷۷/۳/۳۱ ت/۱۳۹۸۱ ک
۱۳۷۷/۳/۳۱

۲- تصویب‌نامه ۱۳۷۷/۱۰/۱۶ ت/۵۶۹۴۷ ک
۱۳۷۷/۱۰/۱۶

آیین‌نامه اجرایی عملیات پولی و بانکی در مناطق آزاد تجاری – صنعتی جمهوری اسلامی ایران^۱

فصل اول – تعاریف:

ماده ۱- در این آیین‌نامه اسامی ذیل به جای عبارات مربوط بکار خواهد رفت:	
قانون	: قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری – صنعتی جمهوری اسلامی ایران و اصلاحیه‌های آن.
آیین‌نامه	: آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۸) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری – صنعتی جمهوری اسلامی ایران.
بانک مرکزی	: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
شورای عالی	: شورای عالی مناطق آزاد تجاری – صنعتی جمهوری اسلامی ایران.
سازمان	: سازمان هر یک از مناطق آزاد تجاری – صنعتی جمهوری اسلامی ایران.
منطقه	: هر یک از مناطق آزاد طبق قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری – صنعتی جمهوری اسلامی و اصلاحیه‌های آن.
بانک	: بانکهایی که دارای اجازه فعالیت در منطقه می‌باشند.
شعبه	: واحدی از یک بانک یا مؤسسه اعتباری فعال در منطقه یا خارج از آن است که طبق اساسنامه بانک یا مؤسسه اصلی و در

۱- تصویب‌نامه ۲۳۶۸/ت/۲۲۶۲۳ ک (جایگزین تصویب‌نامه ۵۱۸۶۶/ت/۱۷۹۹۲ ک و ۶۲۱۹۲/ت/۱۸۴۳۳ ک) و ۱۳۷۹/۲/۲۷ و ۱۳۷۶/۲/۳۱ و ۱۳۷۶/۵/۱۱

چارچوب قوانین و مقررات منطقه به عملیات مجاز بانکی مبادرت می‌ورزد.

مؤسسه : مؤسسات اعتباری که دارای اجازه فعالیت در منطقه می‌باشند.
واحدهای بانکی : بانکها و مؤسسات و شعب بانکها و مؤسسات اعتباری ایرانی یا خارجی که در منطقه مجاز به فعالیت می‌باشند.

بانکداری برون

مرزی : انجام انواع عملیات بانکی منحصر با پولهای خارجی.
دفتر نمایندگی : دفتر نمایندگی بانکها و مؤسسات اعتباری که در منطقه تأسیس می‌شود.

فصل دوم - شرایط تأسیس بانک و مؤسسه :

ماده ۲- تأسیس بانک و مؤسسه و اشتغال به عملیات بانکی و استفاده از نام بانک یا مؤسسه در منطقه تنها با رعایت مفاد قانون و این آیین‌نامه و دستورالعمل‌های مربوط مجاز است.

تبصره - واحدهای بانکی که مجوز فعالیت بانکداری برون مرزی را دریافت می‌کنند مکلفند واژه «برون‌مرزی» را همراه نام خود بکار برند.

ماده ۳- بانکها و مؤسساتی که با سرمایه ایرانی یا خارجی و یا با مشارکت ایرانی و خارجی در منطقه به ثبت برسند و مرکز اصلی آنها نیز در همان منطقه باشد، بانک یا مؤسسه ایرانی ثبت شده در منطقه محسوب می‌شوند.

ماده ۴- تأسیس بانک و مؤسسه و افتتاح شعب بانکها و مؤسسات اعم از ایرانی

یا خارجی در مناطق موکول به پیشنهاد سازمان و صدور مجوز توسط بانک مرکزی است.

تبصره ۱- اساسنامه بانکها و مؤسسات و هرگونه تغییرات بعدی در اساسنامه آنها باید پس از پیشنهاد سازمان به تأیید شورای پول و اعتبار برسد.

تبصره ۲- تأسیس بانک و مؤسسه به صورت شرکت سهامی عام یا خاص با سهام با نام طبق مفاد قانون و این آیین‌نامه و مقررات مندرج در لایحه اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷ امکانپذیر است.

ماده ۵- ثبت بانک یا مؤسسه و یا شعبه بانک خارجی در منطقه منوط به صدور مجوز موضوع ماده (۴) این آیین‌نامه می باشد. مرجع ثبت در منطقه مکلف است قبل از ثبت واحدهای بانکی مزبور مجوز مربوطه را مطالبه کند.

تبصره - تأسیس دفتر نمایندگی بانکها و مؤسسات ایرانی یا خارجی منوط به تأیید سازمان و ثبت در منطقه است. این دفاتر مجاز به انجام هیچگونه معاملات و عملیات بانکی نمی باشند.

ماده ۶- شعب بانکهایی که پیش از تصویب این آیین‌نامه در منطقه ایجاد شده‌اند، نیازی به اخذ مجوز جدید ندارند. لیکن فعالیت آنان باید مطابق با مفاد این آیین‌نامه و دستورالعمل‌های مربوط انجام شود.

ماده ۷- حداقل سرمایه واحدهای بانکی در منطقه به شرح زیر تعیین می‌شود:
الف - بانک: حداقل سی و پنج میلیارد (۳۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال که صددرصد آن باید به صورت نقد نزد بانک مرکزی سپرده شود.

ب - مؤسسه: حداقل پانزده میلیارد (۱۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال که صددرصد آن باید به صورت نقد نزد بانک مرکزی سپرده شود.

پ - شعبه بانک یا مؤسسه خارجی: حداقل ده میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال که صددرصد آن باید به صورت نقد نزد بانک مرکزی سپرده شود.

ت - واحدهای بانکی برون مرزی:

۱- بانک: حداقل ده میلیون (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار که صددرصد آن باید به صورت نقد نزد بانک مرکزی سپرده شود.

۲- مؤسسه: حداقل پنج میلیون (۵/۰۰۰/۰۰۰) دلار که صددرصد آن باید به صورت نقد نزد بانک مرکزی سپرده شود.

۳- شعبه بانک یا مؤسسه خارجی: حداقل ۳ میلیون (۳/۰۰۰/۰۰۰) دلار که صددرصد آن باید به صورت نقد نزد بانک مرکزی سپرده شود.

تبصره ۱- صدور مجوز تأسیس واحدهای بانکی موضوع بندهای الف، ب) و ج)
با سرمایه خارجی موکول به ارایه اعلامیه فروش ارز به یکی از واحدهای بانکی در مناطق به میزان سرمایه متعلق به اتباع خارجی، خواهد بود.

تبصره ۲- وجوه سپرده شده نزد بانک مرکزی پس از ثبت واحدهای بانکی و ارایه مدارک ثبت شده شرکت، مورد استفاده واحدهای مذکور قرار می‌گیرد.

تبصره ۳- بانک مرکزی می‌تواند به تشخیص خود حداقل سرمایه نقدی واحدهای بانکی را تغییر دهد.

ماده ۸ - بانکها و مؤسسات فعال در منطقه می‌توانند با موافقت سازمان و تأیید بانک مرکزی به تأسیس شعبه اقدام نمایند.

فصل سوم - نظام ارزی مناطق آزاد:

ماده ۹- خرید و فروش کلیه ارزها در مقابل ریال یا سایر ارزها و کلیه معاملات و نقل و انتقالات ارزی در مناطق توسط اشخاص حقیقی و حقوقی آزاد است.

ماده ۱۰- نقل و انتقال کلیه ارزها از خارج از کشور به مناطق و از مناطق به خارج از کشور توسط اشخاص حقیقی و حقوقی آزاد است.

تبصره - نقل و انتقال ارز از سایر نقاط کشور توسط اشخاص حقیقی و حقوقی به مناطق و بالعکس، تابع قوانین و مقررات ارزی کشور خواهد بود.

ماده ۱۱- نرخ خرید و فروش ارزها در مناطق و تبدیل آنها به ریال بر اساس عرضه و تقاضا در بازار آزاد تعیین می‌شود.

فصل چهارم - شرایط فعالیت:

ماده ۱۲- بانکها و مؤسسات و شعب پس از گرفتن مجوز تأسیس موضوع ماده (۴) این آیین‌نامه و ثبت در واحد ثبت منطقه، با رعایت مفاد این آیین‌نامه و ارایه مدارک مشروح ذیل به سازمان، می‌توانند فعالیت خود را شروع کنند:

— آگهی ثبت در روزنامه رسمی

— یک نسخه اساسنامه ثبت شده

— اعلام نشانی محل قانونی

ماده ۱۳- ضوابط فعالیت واحدهای بانکی در منطقه به ترتیب ذیل خواهد بود:

الف - کلیه واحدهای بانکی در مناطق، تابع مقررات این آیین‌نامه و دستورالعمل‌های مربوط می‌باشند.

ب - معاملات کلیه واحدهای بانکی در مناطق به ریال ایران مشمول مقررات بانکداری اسلامی خواهد بود. این واحدها در معاملات خود به ارز مجاز به رعایت رویه‌های بانکی بین‌المللی هستند.

ماده ۱۴- در مقررات پولی و اعتباری که توسط بانک مرکزی جهت واحدهای بانکی در مناطق وضع می‌گردد هدف تسهیل و تشویق سرمایه‌گذاری در این مناطق و نیز حفظ موقعیت رقابتی بین‌المللی مناطق رعایت خواهد شد.

ماده ۱۵- واحدهای بانکی برون‌مرزی مجاز به انجام عملیات بانکی به ریال ایران نمی‌باشند.

ماده ۱۶- واحدهای بانکی برای انجام معاملات ارزی باید مجوز بانک مرکزی را دریافت نمایند. واحدهای مزبور می‌توانند در تقاضای خود جهت تأسیس واحد مورد نظر مجوز انجام عملیات ارزی را نیز درخواست نمایند.

ماده ۱۷- واحدهای بانکی که دارای مجوز انجام عملیات ارزی هستند برحسب نوع مجوز دریافتی می‌توانند با رعایت مفاد این آیین‌نامه و دستورالعمل‌های آن به ارائه خدمات و عملیات ذیل مبادرت کنند:

- ۱- برقراری روابط کارگزی با سایر بانکها
- ۲- انجام انواع نقل و انتقالات پولی برای خود یا مشتریان
- ۳- انجام کلیه معاملات خرید و فروش ارزها به صورت نقدی به حساب خود یا مشتریان.

- ۴- نگاهداری حسابهای جاری و پس‌انداز
- ۵- نگاهداری انواع سپرده‌های مدت‌دار با سررسیدهای مختلف
- ۶- دریافت انواع تسهیلات اعتباری
- ۷- انتشار، خرید، فروش، پذیره‌نویسی و نگاهداری اوراق مشارکت و اوراق قرضه
- ۸- اعطای انواع تسهیلات اعتباری
- ۹- خرید و تضمین انواع اوراق تجاری
- ۱۰- انجام کلیه امور مربوط به اعتبارات اسنادی، بروات و سفته‌ها و ضمانتنامه
- ۱۱- مدیریت داراییها و انجام خدمات سرمایه‌گذاری به حساب مشتریان
- ۱۲- انجام کلیه خدمات امانی و سایر امور مدیریتی
- ۱۳- سایر عملیات بانکی مجاز.

تبصره - مؤسسات مجاز به نگاهداری حسابهای جاری به ارز برای مشتریان خود نمی‌باشند.

ماده ۱۸- در عملیات بانکداری بین‌المللی کارمزد عملیات بانکی، سود تسهیلات اعتباری دریافتی سپرده‌های مختلف و سود تسهیلات اعطایی بر اساس شرایط بازار آزاد تعیین می‌شود.

ماده ۱۹- واحدهای بانکی به جز واحدهای بانکی برون‌مرزی می‌توانند طبق ضوابط قانون عملیات بانکی بدون ربا و سایر قوانین و مقررات جاری منابع مالی مورد نیاز خود را به ریال، به طرق ذیل تأمین نمایند:

- ۱- قبول سپرده‌های قرض‌الحسنه جاری و پس‌انداز
- ۲- قبول سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار
- ۳- انتشار اوراق مشارکت

۴- دریافت تسهیلات اعتباری از اشخاص حقیقی و حقوقی

تبصره - مؤسسات اعتباری مجاز به دریافت سپرده‌های قرض‌الحسنه جاری به ریال از مشتریان نمی‌باشند.

ماده ۲۰- واحدهای بانکی به جز واحدهای بانکی برون‌مرزی می‌توانند در چارچوب قانون عملیات بانکی بدون ربا تسهیلات اعتباری به ریال اعطا نمایند.

ماده ۲۱- واحدهای بانکی به جز واحدهای بانکی برون‌مرزی در منطقه می‌توانند طبق مفاد اساسنامه خود به سایر عملیات بانکی مجاز به ریال مبادرت نمایند.

ماده ۲۲- بانکها و مؤسسات در مناطق مجاز به افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی دارایی‌های خود نمی‌باشند.

ماده ۲۳- بانکها و مؤسسات و شعب بانکها و مؤسسات خارجی در مناطق همواره باید بخشی از سپرده‌های تودیع شده نزد خود را به میزان و نوع ارزی که بانک مرکزی تعیین می‌کند به عنوان سپرده قانونی نزد بانک مرکزی تودیع کنند. میزان و نوع ارز سپرده‌های قانونی می‌تواند برحسب سپرده و حدود فعالیت بانکها و مؤسسات متفاوت باشد.

تبصره - بانک مرکزی نسبت به سپرده‌های قانونی دریافتی به ارز، سود ارزی مناسب به تشخیص خود پرداخت می‌نماید.

ماده ۲۴- بانکها و مؤسسات و شعب بانکها و مؤسسات خارجی در مناطق باید

بخشی از سود ویژه سالیانه خود را به صورت اندوخته قانونی نگهداری کنند. میزان این اندوخته حداقل پانزده درصد (۱۵٪) سود ویژه خواهد بود. ایجاد این اندوخته پس از آن که مبلغ به میزان سرمایه بالغ شد، اختیاری است.

ماده ۲۵- دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی واحدهای بانکی در مناطق باید بر مبنای نرخهای بازار آزاد در پایان هر دوره مالی تسعیر شود. ما به التفاوت حاصل از تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌ها با سررسید یک سال و کمتر از یک سال در زمان تسعیر بایستی به حساب سود و زیان منظور شود.

ماده ۲۶- واحدهای بانکی در مناطق، مجاز به قبول سهام خود به عنوان وثیقه تسهیلات اعطایی نمی‌باشند.

ماده ۲۷- بانکها و مؤسسات در مناطق مجاز به انجام عملیات ذیل نمی‌باشند:

الف — خرید و فروش کالا به حساب خود به منظور تجارت مگر در جهت اجرای قانون عملیات بانکی بدون ربا و در جهت رفع احتیاجات خود.

ب — معاملات غیرمنقول جز برای بانکها و مؤسساتی که هدف اصلی آنها انجام معاملات غیرمنقول است بیش از سقف مصوب بانک مرکزی.

پ — خرید سهام و مشارکت در سرمایه یک یا چند شرکت یا خرید سایر اوراق بهادار به حساب خود به میزانی بیش از سقف مصوب بانک مرکزی.

ت — اعطای تسهیلات اعتباری به مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره و شرکتهایی که اشخاص مذکور در آن ذینفع هستند بیش از سقف مصوب بانک مرکزی

ث — اعطای تسهیلات اعتباری به اعضای هیأت مدیره و مدیران سازمان و اعضای ارکان و مدیران و بازرسان بانک مرکزی، مگر با رعایت مقررات خاص که به همین منظور به تصویب بانک مرکزی می‌رسد.

ماده ۲۸- در صورتی که سرمایه بانک یا مؤسسه بر اثر زیانهای وارد شده از حداقل مقرر در ماده (۸) این آیین‌نامه کمتر شود، باید حداکثر ظرف شش ماه سرمایه خود را تکمیل کند.

فصل پنجم - مقررات مربوط به نظارت بر واحدهای بانکی منطقه: -

ماده ۲۹- کلیه بانکها و مؤسسات و شعب بانکها و مؤسسات خارجی در مناطق تحت نظارت بانک مرکزی خواهند بود و باید ضمن مراعات ضوابط و مقررات ذیل و در جهت رفع احتیاجات خود کلیه اطلاعات مورد نیاز بانک مرکزی را ارایه نمایند:

۱- سیاست‌های پولی و اعتباری که از طرف بانک مرکزی تعیین می‌گردد رعایت نمایند.

۲- سپرده‌های قانونی خود را برای مقاطعی که بانک مرکزی تعیین خواهد کرد در قالب فرمهای تعیین شده نزد بانک مرکزی تودیع کنند.

۳- سرفصل حسابها و صورتهای مالی خود را به ترتیبی که مورد تأیید بانک مرکزی باشد تنظیم و نگهداری کنند.

۴- استانداردها و ضوابط بانک مرکزی از جمله در مورد کفایت سرمایه را رعایت کنند.

۵- آمار و اطلاعات مورد نظر را مطابق فرمها و برای مقاطع تعیین شده به شرح زیر برای بانک مرکزی ارسال کنند:

- خلاصه دفتر کل و صورت محاسبه سپرده‌های قانونی.

- صورتهای مالی از جمله ترازنامه و حساب سود و زیان که به گواهی حسابرسان مستقل مورد تأیید بانک مرکزی رسیده است.

۶- سایر اطلاعات مورد نیاز بانک مرکزی را در هر زمان که بانک مرکزی تعیین می‌کند، ارایه یا در اختیار آن بانک قرار دهند. این اطلاعات محرمانه تلقی شده و

به صورت موردی یا فردی انتشار نخواهد یافت.
۷- با بازرسان اعزامی بانک مرکزی که با حکم کتبی در محل حضور می‌یابند همکاری کنند و اطلاعات لازم را در اختیار آنان بگذارند.

ماده ۳۰- در صورتی که بنا به تشخیص بانک مرکزی ادامه فعالیت واحد بانکی در منطقه با مخاطره همراه باشد، بانک مرکزی می‌تواند نسبت به استقرار ناظر در واحد بانکی اقدام نماید.

فصل ششم - مقررات متفرقه :

ماده ۳۱- اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل و قائم‌مقام و یا اعضای هیأت عامل بانکها و مؤسسات و همچنین رؤسای شعب بانکها و مؤسسات ایرانی و خارجی در مناطق از نظر تخصصی و حرفه‌ای باید مورد تأیید بانک مرکزی قرارگیرد.

ماده ۳۲- واحدهای بانکی در منطقه بابت خساراتی که در اثر عملیات آنها متوجه مشتریان می‌شود مسؤول و متعهد جبران خسارات وارد شده می‌باشند. مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره هر بانک یا مؤسسه در منطقه نیز در مقابل صاحبان سهام و مشتریان مسؤول خساراتی می‌باشند که در نتیجه تخلف هر یک از آنان از این مقررات یا اساسنامه خود به صاحبان سهام یا مشتریان وارد می‌شود.

ماده ۳۳- به منظور تسهیل در مبادله چکها و اسناد بانکی، اتاق پایاپای اسناد بانکی توسط واحدهای بانکی با تأییدبانک مرکزی در منطقه تأسیس می‌شود که هزینه عملیاتی آن از طرف واحدهای یادشده تأمین می‌شود.

ماده ۳۴- نحوه نگهداری اوراق و اسناد و دفاتر، نحوه رسیدگی به تخلفات، ترتیب انحلال و ورشکستگی واحدهای بانکی و سایر مواردی که در این آیین‌نامه پیش‌بینی نشده است طبق قانون پولی و بانکی مصوب سال ۱۳۵۱ می‌باشد.

ماده ۳۵- دستورالعمل‌های مربوط به اجرای این آیین‌نامه به تصویب بانک مرکزی خواهد رسید.

آیین‌نامه نحوه استفاده از زمین و منابع ملی در مناطق آزاد تجاری – صنعتی جمهوری اسلامی ایران^۱

فصل اول – تعاریف:

ماده ۱- در این آیین‌نامه واژه‌های زیر به جای عبارتهای مشروح مربوط به کار می‌رود:

کشور	کشور جمهوری اسلامی ایران
منطقه	هر یک از مناطق آزاد تجاری – صنعتی جمهوری اسلامی ایران
سازمان	سازمان هر منطقه آزاد تجاری – صنعتی جمهوری اسلامی ایران
آیین‌نامه	آیین‌نامه نحوه استفاده از زمین و منابع ملی در مناطق آزاد تجاری – صنعتی جمهوری اسلامی ایران

فصل دوم – مالکیت:

ماده ۲- کلیه اراضی واقع در محدوده هر منطقه که در مالکیت و یا در اختیار دولت است، مشمول این آیین‌نامه می‌باشند.

تبصره – اراضی و مستحدثات سازمان عمران کیش به سازمان منطقه آزاد کیش منتقل شده و مشمول این آیین‌نامه خواهند بود.

۱- تصویب‌نامه ۱۶۴۴۸/ت ۲۵۲ ک
۱۳۷۳/۲/۱۰

ماده ۳- اشخاصی که بعد از اجرای ثبت عمومی و یا حسب قراردادهای منعقد شده با سازمان، تا تاریخ اجرای این آیین‌نامه اقدام به احداث اعیانی در عرصه نموده‌اند، برای خرید یا اجاره عرصه مربوط به همان اعیانی مقدم بر سایرین می‌باشند.

ماده ۴- تجاوز به عرصه‌ای که ملک دولت شناخته شده در حکم تجاوز به اراضی دولتی تلقی و سازمان به نمایندگی از طرف دولت موظف است با طرح دعوا در دادگاه یا از طریق مأمورین انتظامی موضوع را تعقیب کند.

ماده ۵ - کلیه حقوق مربوط به اراضی مشمول قانون زمین شهری و قانون ملی شدن جنگل‌ها و مراتع کشور و نیز قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور و قانون اراضی مستحدث و ساحلی، واقع در محدوده هر منطقه به موجب این آیین‌نامه از طریق سازمان اعمال می‌شود.

ماده ۶ - در مورد کلیه اراضی موضوع ماده (۵) آیین‌نامه، اداره ثبت اسناد و املاک مربوط، در دفتر املاک، اراضی دولتی را به نام دولت و به نمایندگی سازمان منطقه آزاد مربوط تنفیذ و اخبار می‌نماید و اسناد صادره قبلی را بر این اساس اصلاح خواهد نمود.

ماده ۷- از تاریخ تصویب این آیین‌نامه کلیه دیون و حقوق و تکالیف سازمان ملی زمین و مسکن و سازمان جنگل‌ها و مراتع و واحدهایی که شمول این مقررات مستلزم ذکر نام آنهاست در امور اراضی منابع طبیعی در هر منطقه به عهده سازمان محول می‌شود.

ماده ۸ - هر گونه استفاده از زمین در چارچوب طرح جامع مصوب و آیین‌نامه‌های داخلی سازمان امکان پذیر است.

تبصره ۵ - تا تصویب طرح جامع توسط شورای عالی مناطق آزاد، سازمان مجاز به صدور مجوز استفاده از زمین بر اساس نقشه‌های کاربری زمین می‌باشد.

ماده ۹ - فروش و انتقال قطعی زمین به اتباع خارجی و همچنین شرکت‌هایی که تمام یا بخشی از سرمایه آنها متعلق به اتباع خارجی باشد، ممنوع است.

ماده ۱۰ - هر گاه سازمان ملی زمین و مسکن قبلاً قراردادی مبنی بر واگذاری زمین به منظور احداث مسکن با اشخاص منعقد کرده باشد، سازمان مکلف است از مفاد قرارداد مزبور متابعت و در صورت امکان همان زمین و در صورتی که کاربری آن زمین غیرمسکونی باشد، زمین معوض به متقاضی واگذار نماید. وجوهی که بابت پیش‌قسط از طرف متقاضی به سازمان ملی زمین و مسکن پرداخت شده است، به حساب پرداختی متقاضی منظور و بقیه بهای زمین بایستی به سازمان پرداخت شود.

فصل سوم - سایر مقررات:

ماده ۱۱ - بهای فروش هر مترمربع زمین با در نظر گرفتن موقعیت اقتصادی و کاربری زمین به علاوه هزینه آماده‌سازی از قبیل تفکیک، تسطیح، خاکبرداری، خیابان‌بندی و زه‌کشی توسط سازمان تعیین می‌شود.

ماده ۱۲ - موضوع قراردادهای فروش یا اجاره زمین با کسب مجوز از سازمان قابل انتقال به غیر می‌باشد. انتقالات قهری از این قاعده مستثنی می‌باشد.

تبصره - انتقال موضوع قراردادهای واگذاری زمین‌های مسکونی پس از احداث ساختمان و صدور سند رسمی مجاز است.

ماده ۱۳- در قراردادهای واگذاری زمین مدت زمان لازم برای شروع و احداث ساختمان تعیین می‌شود و در صورت عدم اقدام در زمان مذکور در قرارداد، سازمان می‌تواند قرارداد مربوط را فسخ نماید.

ماده ۱۴- قراردادهای منعقد شده بین سازمان و متقاضیان در حکم سند رسمی است. کلیه بانکها موظفند قراردادهای مزبور را هم‌ردیف اسناد رسمی پذیرفته و تسهیلات اعتباری و حقوقی مربوط را اعطا نمایند.

ماده ۱۵- کلیه اختیاراتی که در رابطه با تجاوز و تصرف و تخریب اراضی دولتی و ملی و اراضی ساحلی و حریم آن براساس قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور - مصوب سال - ۱۳۴۸ و اصلاحات بعدی آن و قانون اراضی مستحدث و ساحلی - مصوب سال - ۱۳۵۴ به وزارتخانه‌های مسئول محول شده و همچنین اختیارات موضوع مواد (۱۱) تا (۱۵) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست - مصوب - ۱۳۵۳ که به سازمان حفاظت محیط زیست تفویض شده است و نیز اختیارات خاصی که در این مورد به سایر نهادهای دولتی محول گردیده است، از تاریخ تصویب این آیین‌نامه در محدوده مناطق آزاد به سازمان تفویض می‌شود.

ماده ۱۶- واگذاری بهره‌برداری از منابع ملی به اشخاص حقیقی و حقوقی با رعایت کلیه قوانین موضوعه در این مورد، در اختیار این سازمان می‌باشد.

مقررات اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران^۱

فصل اول کلیات:

ماده ۱- در این تصویب‌نامه واژه‌های زیر به جای عبارتهای مشروح مربوط به کار می‌رود:

- کشور : کشور جمهوری اسلامی ایران
- مناطق : مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران
- دبیرخانه : دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی
- سازمان : سازمان مناطق آزاد تجاری - صنعتی
- مقررات : مقررات موضوع ماده (۱۲) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی در مورد اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی
- کارگر : کسی که به هر عنوان در مقابل دریافت مزد یا حقوق به درخواست کارفرما کار کند.
- کارفرما : شخصی است حقیقی یا حقوقی که کارگر به درخواست و به حساب او در مقابل دریافت مزد یا حقوق کار می‌کند.
- کارگاه : محلی است که کارگر به درخواست کارفرما یا نماینده او در آنجا

۱- تصویب‌نامه ۱۳۴۳/۳/۱۶ ک، ۶۵۰۷۶/ت/۳۹۷ ک، ۵۲۰۹۹/ت/۱۶۰۰۴ ک و ۶۱۳۷۹/ت/۱۸۴۳۴ ک
۱۳۷۳/۱۱/۱ ، ۱۳۷۴/۱۰/۱۱ و ۱۳۷۶/۵/۱۱

کار می‌کند، از قبیل مؤسسات صنعتی، کشاورزی، معدنی، ساختمانی، ترابری مسافری، خدماتی، تجاری، تولیدی، اماکن عمومی و امثال آنها.

مزد : وجوه نقدی یا غیرنقدی و یا مجموع آنهاست که در مقابل انجام کار به کارگر پرداخت می‌شود.

مزد ثابت : مجموع مزد شغل و مزایای ثابت پرداختی به تبع شغل

حقوق : هرگاه مزد به طور ماهانه تعیین و پرداخت شود، حقوق نامیده می‌شود.

مدت کار : مدت زمانی که کارگر نیرو یا وقت خود را به منظور انجام کار در اختیار کارفرما قرار می‌دهد.

ماده ۲- کلیه کارگران، کارفرمایان و کارگاه‌های واقع در مناطق آزاد مشمول مقررات این تصویب‌نامه هستند.

تبصره - اشخاص مشمول قانون استخدام کشوری یا سایر قوانین و مقررات خاص استخدامی و نیز کارگران کارگاه‌های خانوادگی که انجام کار آنها منحصرأ توسط صاحب‌کار و همسر و خویشاوندان نسبی درجه یک از طبقه اول وی انجام می‌شود، مشمول مقررات این تصویب‌نامه نخواهند بود.

ماده ۳- نظارت بر اجرای مقررات این تصویب‌نامه و رعایت حقوق کارفرمایان و کارگران و انجام تعهدات پیش‌بینی شده در ارتباط با قرارداد کار بر عهده سازمان منطقه خواهد بود. سازمان هر منطقه می‌تواند برای انجام تعهدات کارفرمایان در قبال کارگزارانشان ضمانت‌های لازم را اخذ نماید و در صورت عدم انجام تعهدات یادشده از سوی کارفرمایان از محل ضمانت‌نامه‌های اخذ شده، تعهدات کارفرمایان یا آرای مراجع و محاکم قانونی را در مورد کارگران آنها ایفا نماید.

ماده ۴- سازمان هر منطقه با همکاری و مشارکت کارفرمایان و کارگران نسبت به تأمین امکانات رفاهی مورد نیاز کارگران آن منطقه از قبیل مسکن، تأسیسات ورزشی، خدمات بهداشتی و درمانی و تسهیلات لازم به منظور تهیه آذوقه و مایحتاج عمومی اقدام خواهد کرد.

ماده ۵- وزارت کار و اموراجتماعی با هماهنگی سازمان هر منطقه، واحد کار و خدمات اشتغال را در هر یک از مناطق آزاد ایجاد خواهد کرد که این واحد نسبت به تنظیم امور بازار کار، نظارت بر مسایل حفاظت و بهداشت کار و سایر امور اقدام خواهد کرد.

تبصره ۱- سرپرست واحد کار و خدمات اشتغال با پیشنهاد سازمان هر منطقه و حکم وزیرکار و اموراجتماعی منصوب می‌شود.

تبصره ۲- سرپرست واحد کار و خدمات اشتغال موظف است هر سه ماه یک بار گزارش عملکرد این واحد را به وزارت کار و امور اجتماعی ارسال نماید.

ماده ۶- بازرسان کار از کارگاه‌های مشمول این تصویب‌نامه بازرسی به عمل می‌آورند. کارفرمایان و سازمان هر منطقه موظفند نسبت به رفع نواقص حفاظت و ایمنی محیط کار کارگران و انجام توصیه‌های قانونی بازرسان کار در فرصت‌های مقرر اقدام نمایند.

فصل دوم - قرارداد کار:

ماده ۷- قرارداد کار عبارت است از قرارداد کتبی که به موجب آن کارگر در قبال

دریافت مزد معین، کاری را برای مدت معین یا نامعین برای کارفرما انجام می‌دهد.

تبصره ۱- در صورت نامعین بودن مدت کار، با توجه به ماهیت و طبیعت کار، پایان و خاتمه طرح، پروژه یا فعالیت کارگاه، زمان خاتمه قرارداد تلقی می‌شود.

تبصره ۲- در مواردی که کار ماهیتاً دایمی است و در قرارداد نیز ذکر مدت نشده است، قرارداد، دایمی تلقی می‌شود.

تبصره ۳- در مورد قراردادهای با مدت موقت و یا کار معین، هیچ یک از طرفین مجاز نیست به طور یکجانبه مبادرت به فسخ قرارداد نماید (مگر در موارد پیش‌بینی شده در قرارداد کار) در صورت فسخ یکجانبه قرارداد از سوی هر یک از طرفین، طرف دیگر می‌تواند از طریق مرجع حل اختلاف، مطالبه خسارت نماید.

ماده ۸ - ماهیت استمراری کار در دایمی بودن قراردادهایی که مدت معین دارد، مؤثر نمی‌باشد.

ماده ۹- رعایت شرایط زیر برای صحت قرارداد کار الزامی است:

- الف - مشروعیت مورد قرارداد
- ب - معین بودن موضوع قرارداد
- پ - عدم ممنوعیت قانونی و شرعی طرفین در تصرف اموال یا انجام کار موردنظر.

تبصره - اصل بر صحت کلیه قراردادهای کار است، مگر آن که بطلان آنها در مراجع ذیصلاح به اثبات برسد.

ماده ۱۰- قرارداد کار علاوه بر مشخصات دقیق طرفین باید حاوی مواد زیر باشد:

الف - نوع کار، حرفه یا وظیفه‌ای که کارگر عهده‌دار خواهد شد

ب - حقوق، مزد و مزایا

پ - ساعات کار، تعطیلات و مرخصی‌ها

ت - محل انجام کار

ث - تاریخ انعقاد قرارداد کار.

ج - مدت قرارداد، چنانچه کار برای مدت موقت باشد

چ - مزایای رفاهی و انگیزشی که به کارگر داده می‌شود

ح - چگونگی حل و فصل اختلافات باتوجه به مفاد این تصویب‌نامه

خ - نحوه فسخ قرارداد با توجه به مفاد این تصویب‌نامه

د - دیگر مواردی که با شرایط و اوضاع و احوال، طرفین درج آن را در قرارداد لازم

بدانند.

تبصره ۱- قرارداد کار در سه نسخه تنظیم می‌شود که یک نسخه آن نزد کارگر،

یک نسخه نزد کارفرما و یک نسخه در اختیار سازمان منطقه خواهد بود.

تبصره ۲- سازمان منطقه نمونه‌های قرارداد کار مورد نیاز کارگاه‌ها را به دو

زبان - که یکی از آنها فارسی خواهد بود - تهیه و در اختیار آنان قرار خواهد داد.

ماده ۱۱- کارفرما می‌تواند مدتی را به نام دوره آزمایشی کار تعیین نماید، در

خلال این دوره هر یک از طرفین می‌تواند بدون اخطار قبلی و بی‌آنکه الزام به

پرداخت خسارت داشته باشد، رابطه کار را قطع نماید.

مدت دوره آزمایشی با توافق دو طرف تعیین و در قرارداد ذکر می‌شود ولی در مورد

کارگران نیمه‌ماهر و ساده بیش از یک ماه و کارگران ماهر بیش از سه ماه نخواهد بود.

در هر صورت مزد و مزایای ضمن کار کارگری که کار وی حین دوره آزمایشی یا پایان آن خاتمه می‌یابد باید برای مدتی که به کار اشتغال داشته است، پرداخت شود.

تبصره - انعقاد قرارداد آزمایشی بین یک کارگر و یک کارفرما برای یک شغل معین فقط برای یک بار صورت خواهد گرفت.

ماده ۱۲- قرارداد کار به یکی از طرق زیر خاتمه می‌یابد:

- الف - فوت کارگر
- ب - بازنشستگی کارگر
- پ - از کار افتادگی کلی کارگر
- ث - انقضای مدت در قراردادهای کار با مدت معین
- ت - پایان کار در قراردادهایی که منوط به کار معین است
- ج - فسخ قرارداد کار از سوی کارفرما و کارگر در مواردی که در قرارداد کار مطابق این تصویب‌نامه پیش‌بینی شده است.
- چ - استعفای کارگر

ماده ۱۳- هرگاه اخراج کارگر به دلیل عدم رعایت آیین‌نامه انضباطی کار باشد می‌تواند به مرجع حل اختلاف پیش‌بینی شده در این تصویب‌نامه مراجعه نماید. مرجع مذکور بر اساس این تصویب‌نامه و آیین‌نامه‌های انضباطی مورد عمل کارگاه تصمیم لازم را اتخاذ خواهد کرد.

ماده ۱۴- هر گونه تغییر در شرایط کار منوط به پیش‌بینی آن در قرارداد کار و شرایط و اوضاع و احوال کارگاه خواهد بود. هر گاه کارفرما بدون توجه به قرارداد کار و عدم جلب موافقت کارگر شرایط کار را تغییر دهد به نحوی که از لحاظ میزان

مزد و یا حیثیت به او لطمه و زیان وارد سازد، کارگر می‌تواند به مرجع حل اختلاف شکایت کرده و تقاضای خسارت نماید.

فصل سوم - شرایط کار:

ماده ۱۵- به کار گماردن افراد کمتر از ۱۵ سال تمام ممنوع است.

ماده ۱۶- مدت کار روزانه کارگر براساس توافق دو طرف و به موجب قرارداد کار تعیین خواهد شد ولی در هر حال از ۱۷۶ ساعت در چهار هفته متوالی تجاوز نخواهد کرد.

ماده ۱۷- کار روز، کاری است که زمان انجام آن از ساعت (۶) تا (۲۲) و کار شب، کاری است که زمان انجام آن بین ساعت (۲۲) تا (۶) می‌باشد، کار مختلط، کاری است که بخشی از ساعات انجام آن در روز و قسمتی از آن در شب واقع می‌شود.

ماده ۱۸- کار متناوب کاری است که نوعاً در ساعات متوالی انجام نمی‌یابد، بلکه در ساعات معینی از شبانه‌روز صورت می‌گیرد.

ماده ۱۹- کار نوبتی کاری است که در طول ماه گردش دارد، به نحوی که نوبت‌های آن در صبح یا عصر یا شب واقع می‌شود.

ماده ۲۰- هر گاه به موجب قرارداد منعقد، کار به صورت نوبتی و یا شب‌کاری انجام پذیرد، مزایای پرداختی به این قبیل کارها بر اساس قرارداد کار و توافق کارگر و کارفرما و شرایط و اوضاع و احوال کارگاه تعیین خواهد شد.

ماده ۲۱- استفاده از تعطیل هفتگی (جمعه)، مرخصی استحقاقی سالانه و تعطیلات رسمی بر اساس توافق دو طرف خواهد بود و هر گاه با موافقت کارگر این مرخصی‌ها به روز دیگری منتقل شود و یا استفاده نشود، مزایای پرداختی بر اساس توافق طرفین که قبلاً اتخاذ شده باشد، خواهد بود.

ماده ۲۲- علاوه بر تعطیلات رسمی کشور، روز جهانی کارگر (۱۱ اردیبهشت) نیز جزو تعطیلات رسمی کارگران به حساب می‌آید.

ماده ۲۳- در صورت فسخ یا خاتمه قرارداد کار یا بازنشستگی و از کارافتادگی کلی کارگر و یا تعطیل کارگاه مطالبات مربوط به مدت مرخصی استحقاقی کارگر به وی و در صورت فوت او به ورثه‌اش پرداخت می‌شود.

ماده ۲۴- مرخصی استحقاقی سالانه کارگران با احتساب روزهای جمعه جمعاً بیست روز است، سایر روزهای تعطیل جزو ایام مرخصی محسوب نخواهد شد. برای کار کمتر یک سال، مرخصی مزبور نسبت به کار انجام یافته محاسبه می‌شود.

ماده ۲۵- هر گونه اضافه کار در چهار هفته که بیش از (۱۷۶) ساعت مذکور در ماده (۱۶) این تصویب‌نامه انجام یابد مستلزم پرداخت مزایایی است که قبلاً در قرارداد کار پیش‌بینی شده است.

ماده ۲۶- حداقل مزد پرداختی در مناطق، کمتر از حداقل مزد قانونی کشور نخواهد بود.

ماده ۲۷- برای انجام کار مساوی که در شرایط مساوی در یک کارگاه انجام

می‌گیرد باید به زن و مرد مساوی پرداخت شود. تبعیض در تعیین میزان مزد بر اساس سن، جنس، نژاد و قومیت و اعتقادات سیاسی و مذهبی ممنوع است.

ماده ۲۸- در مواردی که با توافق طرفین قسمتی از مزد به صورت غیرنقدی پرداخت می‌شود، باید ارزش نقدی تعیین شده برای این گونه پرداخت‌ها منصفانه و معقول باشد.

فصل چهارم - مرجع حل اختلاف:

ماده ۲۹- هر گونه اختلاف ناشی از اجرای مقررات این تصویب‌نامه و قرارداد کار که بین کارگر و کارفرما رخ دهد، بدو از طریق سازش حل خواهد شد. هر گاه اختلاف از طریق سازش حل نشود، موضوع ظرف (۱۰ روز از سوی هر یک از طرفین به هیأت رسیدگی ارجاع خواهد شد).

ماده ۳۰- هیأت مذکور در ماده فوق مرکب است از:

- کارفرمای ذی‌ربط یا نماینده تام‌الاختیار وی
- کارگر ذی‌ربط یا نماینده تام‌الاختیار وی
- نماینده سازمان منطقه

تبصره - هیأت رسیدگی ظرف ده روز از تاریخ دریافت شکایت موظف است به موضوع رسیدگی و نظر خود را اعلام دارد.

ماده ۳۱- تصمیمات هیأت رسیدگی ظرف (۱۰) روز از تاریخ ابلاغ به طرفین، قطعی و لازم الاجرا بوده و به وسیله دایره اجرای احکام دادگستری اجرا می‌شود.

ماده ۳۲- کارگری که قرارداد کارش از سوی کارفرما فسخ می‌شود می‌تواند ظرف (۱۵) روز به هیأت مراجعه و تقاضای رسیدگی نماید.

ماده ۳۳- هرگاه اخراج کارگر از سوی هیأت رسیدگی موجه تشخیص داده شود، هیأت، اخراج وی را تأیید نموده و کارفرما را ملزم خواهد ساخت که در قبال هر سال خدمت، حقوق (۱۵) روز کارگر را به وی بپردازد.

ماده ۳۴- هرگاه اخراج کارگر از سوی هیأت رسیدگی موجه شناخته نشود، کارفرما رامخیر خواهد کرد تا کارگر را به کار برگردانده و حقوق ایام بلاتکلیفی وی را بپردازد و یا آنکه در قبال هرسال خدمت حقوق (۴۵) روز وی را به عنوان خسارت اخراج بپردازد.

ماده ۳۵- دبیرخانه شورای عالی مکلف است با توجه به شرایط و اوضاع و احوال اقتصادی - اجتماعی، آیین‌نامه نمونه انضباط کار را با هماهنگی وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان هر منطقه تهیه و برای اجرا در اختیار سازمان‌های مناطق آزاد قرار دهد.

ماده ۳۶- کارفرمای هر کارگاه مستقر در منطقه، آیین‌نامه انضباطی کار خاص آن کارگاه را تهیه و پس از تأیید سازمان منطقه به مرحله اجرا خواهد نهاد.

فصل پنجم - آموزش و کارپایی:

ماده ۳۷- وزارت کار و امور اجتماعی، آمار و اطلاعات مورد نیاز مربوط به نیروی انسانی را با هماهنگی سازمان هر منطقه حسب مورد از کارگاه‌ها و

مؤسسات واقع در مناطق آزاد تهیه می‌نماید.

ماده ۳۸- سازمان منطقه با صدور مجوز برای مراکز مشاوره شغلی و کاریابی غیردولتی در مناطق آزاد خدمات لازم را از این طریق ارائه خواهد داد.

ماده ۳۹- سازمان منطقه با هماهنگی و همکاری وزارت کار و امور اجتماعی (سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای) و با عنایت به ماده (۹) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی^(۱) متناسب با نیاز کار نسبت به ایجاد مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای در منطقه اقدام خواهد کرد.

ماده ۴۰- سازمان منطقه با هماهنگی واحد کار و خدمات اشتغال و کارفرمایان نسبت به معرفی افرادی که نیاز به آموزش دارند به مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای اقدام خواهد کرد.

تبصره - ضوابط مربوط به اعزام این قبیل افراد برای آموزش و چگونگی تشکیل دوره‌های آموزشی و غیره از سوی سازمان منطقه با همکاری واحد کار و خدمات اشتغال تنظیم خواهد شد.

فصل ششم - اشتغال اتباع خارجی:

ماده ۴۱- کلیه کارفرمایان کارگاه‌های واقع در مناطق موظفند حتی‌الامکان نیروی کار مورد نیاز خود را از میان کارگران ایرانی تأمین نماید. با این حال در کارگاه‌های مذکور می‌تواند از خدمات، تخصص‌ها و مهارت‌های متخصصان تبعه کشورهای

خارجی تحت شرایط مندرج در این تصویب‌نامه استفاده کرد.

تبصره - در هر صورت نسبت کارگران خارجی نباید از ده درصد (۱۰٪) کل شاغلان هر منطقه بیشتر باشد.

ماده ۴۲- پروانه اشتغال برای اتباع خارجی با رعایت ماده (۴۱) و تبصره آن به تشخیص و درخواست سازمان مناطق و توسط واحدکار و خدمات اشتغال در منطقه صادر می‌شود.

ماده ۴۳- اتباع خارجی که در مناطق آزاد به کار اشتغال می‌ورزند، تعهد خواهند کرد که طی مدت اشتغال، به کارگران ایرانی تخصص‌های خود را آموزش دهند. چگونگی انتقال تخصص تبعه خارجی به کارگران ایرانی را سازمان هر منطقه تعیین خواهد کرد.

ماده ۴۴- هر کارفرمایی که قرارداد کار با تبعه کشورهای خارجی منعقد ساخته، به هنگام پایان قرارداد کار و همچنین تبعه‌ای که قراردادش پایان پذیرفته موظفند مراتب را به واحد کار و خدمات اشتغال سازمان هر منطقه اطلاع دهند.

ماده ۴۵- کارگاه‌های مستقر در منطقه ملزم هستند فهرستی شامل نام، ملیت، تخصص، شغل و مزد دریافتی کارگران خود را هر شش ماه یک بار تهیه و به واحد کار و خدمات اشتغال سازمان هر منطقه اعلام دارند.

فصل هفتم - تأمین اجتماعی:

ماده ۴۶- سازمان هر منطقه آزادمکلف است رأساً یا با مشارکت سازمان تأمین اجتماعی و یا شرکت‌های بیمه نسبت به تأسیس «صندوق یا صندوق‌هایی» به منظور

ارایه خدمات درمانی، غرامت دستمزد ایام بیماری، بارداری، از کارافتادگی جزئی و کلی، بازنشستگی، فوت و سایر موارد مربوط برای کارکنان مشمول این مقررات در مناطق آزاد اقدام نماید.

تبصره - سازمان تأمین اجتماعی می‌تواند به طور مستقل نیز نسبت به ارایه خدمات مختلف بیمه حسب مورد به شاغلان داخلی و خارجی واحدهای مستقر در منطبق آزاد براساس قوانین و مقررات تأمین اجتماعی اقدام نماید.

ماده ۴۷- آن دسته از کارگران شاغل در واحدهای واقع در مناطق آزاد که در گذشته مشمول قانون تأمین اجتماعی بوده و حق بیمه به سازمان تأمین اجتماعی پرداخته‌اند و نیز کارگران مشمول مقررات این تصویب‌نامه که حق بیمه به صندوق پرداخته‌اند سوابق آنها محفوظ بوده و در مورد اشتغال بعدی می‌توانند سوابق خود را منتقل سازند.

تبصره - ضوابط و دستورالعمل‌های مربوط به سوابق این گونه افراد و احتساب آن توسط سازمان مناطق و سازمان تأمین اجتماعی تهیه و به تأیید شورای عالی مناطق آزاد خواهد رسید.^(۱)

ماده ۴۸- اتباع خارجی که در مناطق آزاد به کار اشتغال دارند می‌توانند همانند اتباع ایرانی از مزایای صندوق مربوط استفاده کنند.

ماده ۴۹- اتباع خارجی مجاز به کار یا اقامت در مناطق آزاد از حیث خدمات درمانی

مشمول مقررات «بیمه‌گر» خواهند بود. به هر حال بیمه اتباع خارجی با توجه به قراردادهای متقابل انجام‌پذیر خواهد بود.

ماده ۵۰ - ضوابط و دستورالعمل‌های مربوط به تعیین سرانه حق بیمه اتباع خارجی و نحوه تشکیل صندوق یا صندوق‌ها و مقررات حاکم بر آن و روابط صندوق‌ها و سازمان تأمین اجتماعی و یا دیگر شرکت‌های بیمه و چگونگی انتقال سوابق بیمه کارگران خارجی به کشور و سایر مسایل مربوط توسط دبیرخانه شورای عالی و سازمان تأمین اجتماعی تهیه و به تصویب اکثریت وزرای عضو شورای عالی مناطق آزاد خواهد رسید.

فصل هشتم - متفرقه :

ماده ۵۱ - مقاوله‌نامه‌ها و توصیه‌نامه‌های سازمان بین‌المللی کار در مناطق آزاد لازم‌الرعايه می‌باشد.

ضوابط مربوط به نقل و انتقال حق بیمه و کسور بازنشستگی بیمه‌شدگان در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران^(۱)

ماده ۱- اشخاصی که قبل از اشتغال در مناطق آزاد تجاری - صنعتی مشمول قانون تأمین اجتماعی بوده و حق بیمه مربوط را پرداخته باشند، پس از اشتغال در واحدهای واقع در مناطق آزاد می‌توانند درخواست انتقال حق بیمه سهم خود را پس از کسر حق درمان متعلقه به صندوقی که نزد آن بیمه شده‌اند بنمایند.

ماده ۲- اشخاصی که در مناطق آزاد به کار اشتغال داشته و مشمول مقررات بیمه و مناطق باشند، در صورت اشتغال در کارگاه‌های مشمول قانون تأمین اجتماعی در سایر نقاط کشور، می‌توانند تقاضای انتقال سوابق خود را به سازمان تأمین اجتماعی تسلیم دارند و سازمان مذکور نیز مکلف به انتقال حق بیمه آنان با رعایت مقررات مربوط می‌باشد.

ماده ۳- سازمان‌های مناطق آزاد و سازمان تأمین اجتماعی ضمن ایجاد تسهیلات لازم به منظور نقل و انتقال سوابق مشمولین خود از صندوق سازمان‌های مناطق آزاد به سازمان تأمین اجتماعی و به عکس، مقررات قانون نقل و انتقال حق بیمه و بازنشستگی - مصوب - ۱۳۶۵ و اصلاحات آن را رعایت می‌کنند.

۱- تصویب‌نامه ۴۴۳۰۴/ت ۱۰۵ ک
۱۳۷۳/۱۰/۲۷

ماده ۴- مستخدمان مستعفی، اخراجی و بازخرید خدمت وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، در صورت اشتغال در مناطق آزاد به شرطی که وجوه حق بیمه و کسور بازنشستگی مربوط را دریافت کرده باشند از حیث نقل و انتقال وجوه مذکور تابع ضوابط این آیین‌نامه خواهند بود.

ماده ۵- نقل و انتقال حق بیمه اشخاصی که در یکی از مناطق آزاد اشتغال دارند در صورت اشتغال در دیگر مناطق آزاد به صندوق مربوط بلامانع است. نحوه انتقال کسور و حق بیمه حسب ضوابط مبدأ خواهد بود.

تبصره - هرگاه بیمه شده در هر دو منطقه آزاد و نزد یک صندوق بیمه شده باشد، تنها سوابق وی به صندوق محل اشتغال جدید منتقل خواهد شد در غیر این صورت سوابق خدمت و حق بیمه پرداخت شده کلاً به صندوق جدید منتقل می‌شود.

ماده ۶- سوابق اشتغال شاغلین در مناطق آزاد در صورت انتقال به سازمان تأمین اجتماعی در صورتی پذیرفته می‌شود که صندوق حمایتی مشمول در قبال اخذ حق بیمه، متعهد ارایه کلیه حمایت‌های موضوع قانون تأمین اجتماعی باشد. در غیر این صورت بیمه شده باید مابه‌التفاوت نرخ حق بیمه مربوط تا حق بیمه مقرر در قانون تأمین اجتماعی را از حیث برخورداری از مزایای قانونی پرداخت کند.

ماده ۷- در صورت انتقال مشمولین تأمین اجتماعی به مناطق آزاد و به عکس تنها حق بیمه و یا کسور بازنشستگی مربوط به آن قسمت از سنوات اشتغال که حق بیمه و کسور بازنشستگی مربوط به آن پرداخت گردیده جزو سوابق خدمت آنان محسوب خواهد شد.

آیین‌نامه اجرایی اخذ عوارض در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران^(۱)

ماده ۱- در این آیین‌نامه واژه‌های زیر به جای عبارات مشروح مربوط به کار

می‌رود:

کشور : کشور جمهوری اسلامی ایران
منطقه : هر یک از مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران
سازمان : سازمان هر منطقه آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۲- عوارض مشروح زیر توسط سازمان حسب مورد اخذ می‌شود:

الف - عوارض شماره‌گذاری:

وجوهی است که سازمان در قبال شماره‌گذاری وسایل نقلیه زمینی، متناسب با نوع وسیله، اخذ می‌نماید.

ب - عوارض سالانه:

وجوهی است که سازمان سالانه از دارندگان وسایل نقلیه زمینی متناسب با نوع وسیله، اخذ می‌نماید.

۱- تصویب‌نامه ۱۶۴۴۹/ت/۲۵۴ ک، ۱۳۷۳/۲/۱۰، ۴۵۴۶۱/ت/۱۵۳۸۴ ک، ۱۳۷۴/۵/۲۳، ۱۰۸۸۵۸/ت/۱۷۵۴۴ ک، ۱۳۷۵/۱۰/۱۸، ۷۶۶۰۵/ت/۱۹۲۲۷ ک، ۱۳۷۶/۱۲/۹، ۱۹۷۳۴/ت/۱۳۸۹۰ ک و ۲۶۶۰۷/ت/۲۹۰۷۵ هـ، ۱۳۷۷/۳/۳۱ و ۱۳۸۲/۵/۱۵

پ - عوارض تردد:

وجوهی است که سازمان از رانندگان وسایل نقلیه زمینی که با پلاک‌های سایر نقاط کشور در منطقه تردد می‌کنند، اخذ می‌نماید. این عوارض ممکن است در هر بار تردد یا در قالب صدور کارت تردد وسایل نقلیه اخذ گردد.

ت - عوارض خروج:

وجوهی است که سازمان از اشخاصی که به مقصد خارج از کشور از مرزهای منطقه خارج می‌شوند، به هنگام خروج دریافت می‌دارد.

ث - عوارض ورود:

وجوهی است که سازمان از اشخاصی که قصد ورود به منطقه را دارند دریافت می‌دارد.

ج - عوارض مواصلاتی:

وجوهی است که سازمان از دارندگان وسایل نقلیه یا مؤسسات حمل و نقل بابت استفاده از پایانه‌های مواصلاتی ایجاد شده در منطقه اخذ می‌نماید.

چ - عوارض بندری:

وجوهی است که سازمان در قبال ارایه تسهیلات بندری برای حمل و نقل دریایی از استفاده کنندگان آنها دریافت می‌دارد.

ح - عوارض فرودگاهی:

وجوهی است که سازمان در قبال ارایه تسهیلات فرودگاهی برای حمل و نقل هوایی و تردد هواپیما از صاحبان کالا یا مؤسسات حمل و نقل هوایی اخذ می‌نماید.

خ – عوارض فعالیت (پذیره):

وجوهی است که سازمان در قبال صدور و تمدید مجوز فعالیت در منطقه برای اشخاص حقیقی و حقوقی از آنها اخذ می‌نماید.

د – عوارض کالا:

وجوهی است که سازمان از اشخاصی که قصد واردات کالا از خارج به منطقه و یا قصد حمل کالا از منطقه به سایر نقاط کشور را دارند، اخذ می‌نماید.

تبصره – اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از مسافران، گردشگران و افراد ساکن (دایم یا موقت) از پرداخت هر گونه عوارض معمول کشور به استثنای موارد فوق‌الذکر در محدوده منطقه آزاد معاف می‌باشند.

ماده ۳ – عوارض موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه به حساب درآمد منطقه منظور می‌گردد.

ماده ۴ – میزان عوارض موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه از طرف هیأت مدیره هر منطقه تعیین خواهد شد و به ترتیب مقرر در بند (۲) تصویب‌نامه شماره ۱۶۶۳۲/ت ۳۰ هـ مورخ ۱۳/۲/۷۳^(۱) به تصویب شورای عالی مناطق آزاد تجاری – صنعتی خواهد رسید.

۱- رجوع به صفحه (۱۸) تصویب‌نامه شماره ۷۶۳۰۵/ت ۱۹۰۳۷ هـ مورخ ۱۳۷۶/۱۰/۲۹ جایگزین تصویب‌نامه مورد اشاره در ماده ۴ شده است).

ضوابط ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران^(۱)

فصل اول - تعاریف:

ماده ۱- در این تصویب‌نامه واژه‌های زیر به جای عبارتهای مشروح مربوط به کار می‌رود:

- ۱-۱- کشور: کشور جمهوری اسلامی ایران
- ۱-۲- منطقه: هریک از مناطق آزاد تجاری - صنعتی
- ۱-۳- سازمان: سازمان هر یک از مناطق آزاد تجاری - صنعتی است که به موجب قانون تأسیس شده‌اند.
- ۱-۴- قانون: قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ مجلس شورای اسلامی
- ۱-۵- شورای عالی: شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران
- ۱-۶- واحد ثبتی: مرجع ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی هر یک از سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی
- ۱-۷- شعبه شرکت یا مؤسسه: شعبه یک شرکت یا مؤسسه، شخص حقوقی است که در منطقه توسط شرکت یا مؤسسه اصلی که در خارج از منطقه ایجاد شده تشکیل شده است و اکثریت سهام آن متعلق به شرکت یا مؤسسه مذکور می‌باشد

۱- تصویب‌نامه ۲۱۴۵۳/ت/۱۵۰۱۱ ک، ۴۵۰۵۲/ت/۱۶۸۷۴ ک و ۵۷۴۲۵/ت/۱۸۷۷۵ هـ
۱۳۷۴/۲/۳۰، ۱۳۷۵/۵/۲۲ و ۱۳۷۸/۱۲/۲۲

و این شخص حقوقی تازه تأسیس، شرکت یا مؤسسه فرعی آن محسوب می‌شود.
 ۱-۷- نماینده شرکت یا مؤسسه: نماینده یک شرکت یا مؤسسه، شخص حقوقی یا حقیقی است که آن شرکت یا مؤسسه به آن اختیارات لازم را داده است و تعهدات آن در سمت نمایندگی شرکت یا مؤسسه، تعهدات شرکت یا مؤسسه اختیاردهنده محسوب می‌شود.

فصل دوم - ایجاد و وظایف واحد ثبتی:

ماده ۲- سازمان هر منطقه به منظور انجام امور ثبتی شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی در آن منطقه، واحدی را به نام واحد ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی تأسیس می‌کند.

ماده ۳- وظایف واحد ثبتی عبارتند از:

- ۳-۱- ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری ایرانی و خارجی
- ۳-۲- ثبت علائم و اسامی تجاری و صنعتی
- ۳-۲- ثبت اختراعات و اشکال و ترسیمات صنعتی
- ۳-۲- ثبت دفاتر تجاری بازرگانی
- ۳-۵- پلمپ دفاتر تجاری و غیرتجاری واقع در حوزه هر منطقه
- ۳-۶- ثبت شرکت‌ها و مؤسسات اعتباری با رعایت آیین‌نامه اجرایی عملیات پولی و بانکی در مناطق آزاد
- ۳-۷- ثبت شرکت‌های بیمه مقررات حاکم در مناطق آزاد

فصل سوم - تشریفات قانونی ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی

و معنوی:

ماده ۴- هر شرکت یا مؤسسه‌ای که در منطقه ثبت شود و مرکز اصلی آن نیز در

همان منطقه باشد شرکت ایرانی و ثبت شده در منطقه محسوب می‌شود.

تبصره ۱- از تاریخ اجرای این تصویب‌نامه هر شرکت یا مؤسسه خارجی برای اینکه بتواند به وسیله شعبه یا نمایندگی در منطقه به فعالیت‌های اقتصادی مبادرت نماید باید در کشور متبوع خود مطابق قوانین و مقررات جاری آن کشور - به تصدیق نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در آن کشور - شرکت قانونی محسوب شود و در واحد ثبتی منطقه نیز به ثبت رسیده باشد.

تبصره ۲- هر شرکت یا مؤسسه خارجی که در تاریخ اجرای این تصویب‌نامه در منطقه به وسیله شعبه یا نمایندگی به فعالیت‌های اقتصادی اشتغال داشته باشد باید در ظرف سه ماه از تاریخ اجرای این تصویب‌نامه تقاضای ثبت نماید. در غیر این صورت شرکت مذکور اعتبار قانونی نداشته و مؤسسين آن در قبال اشخاص ثالث متضامنا مسؤول جبران خسارت وارد شده خواهند بود.

ماده ۵- انواع شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری مذکور در قانون تجارت و سایر قوانین ایران می‌توانند در واحد ثبتی منطقه به ثبت برسند مشروط بر آنکه موضوع فعالیت آنها قانونی باشد. در هر حال تأسیس و فعالیت شرکت‌ها تحت قوانین موضوعه امکان‌پذیر است.

ماده ۶- تمامی اشخاص حقوقی که در منطقه فعالیت اقتصادی دارند، موظفند ظرف سه ماه از تاریخ اعلام واحد ثبتی وضعیت خود را با مفاد این تصویب‌نامه و دستورالعمل‌های اجرایی آن تطبیق دهند. در غیر این صورت مرجع صالح به تقاضای سازمان از ادامه فعالیت اشخاص مذکور جلوگیری خواهد نمود. دستورالعمل اجرایی این ماده توسط سازمان هر منطقه تهیه و به اجرا گذاشته می‌شود.

تبصره - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور کلیه سوابق و مدارک مربوط به اشخاص حقوقی که قبل از تاریخ ایجاد واحد ثبتی منطقه در سایر نقاط کشور به ثبت رسیده‌اند و به موجب اساسنامه مربوط مرکز اصلی (اقامتگاه) آنها، منطقه است. از سازمان مجوز فعالیت دریافت کرده‌اند بنا به تقاضای واحد ثبتی برای آن واحد ارسال می‌کند، همچنین سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به منظور پیشگیری از تعیین نامهای مشابه برای شرکت‌های در حال ثبت با واحدهای ثبتی مناطق همکاری خواهند نمود.

ماده ۷- ثبت شرکت و مؤسسه در منطقه با رایه مدارک و اسناد زیر به واحد ثبتی منطقه به عمل خواهد آمد:

- ۱- اظهارنامه ثبت
- ۲- اساسنامه شرکت
- ۳- صورتجلسه مجمع عمومی مؤسسين
- ۴- صورتجلسه اولین جلسه هیأت مدیره
- ۵- گواهی بانکی از یکی از بانک‌های منطقه مبنی بر تودیع حداقل ۳۵٪ سرمایه نقدی
- ۶- مجوز فعالیت در منطقه که توسط سازمان صادر شده باشد.

تبصره ۱- در مورد اشخاص حقوقی خارجی تهیه و رایه اصل اختیارنامه نمایندگی و مجوز تأسیس شعبه اشخاص مذکور در ایران که شرایط تنظیم و صدور آنها مطابق قوانین و مقررات کشور متبوع اشخاص حقوقی خارجی (به تصدیق نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در آن کشور) رعایت شده باشد ضرورت دارد، همچنین لازم است برای ثبت شعبه یا نمایندگی در ایران اشخاص حقوقی خارجی اظهارنامه ثبت شرکت و رونوشت مصدق سند شرکت در کشور متبوع را به زبان فارسی نیز ضمیمه نمایند.

تبصره ۲- کلیه اسناد و مدارک موضوع ماده (۸) این تصویب‌نامه توسط اشخاص حقوقی خارجی باید به صورت رسمی به زبان فارسی نیز تسلیم شود.

تبصره ۳- در کلیه موارد پس از دریافت رسید حق‌الثبت، اقدامات مربوط به ثبت و صدور گواهی مربوط صورت خواهد گرفت.

ماده ۸ - اظهارنامه ثبت شعب و نمایندگی‌های اشخاص حقوقی خارجی علاوه بر قید تاریخ و امضاء باید حاوی نکات زیر باشد:

- ۱- نام کامل شرکت یا مؤسسه به زبان فارسی با علایم اختصاری و مشخصات آن
- ۲- نوع شرکت یا مؤسسه و موضوع فعالیت آن
- ۳- مرکز اصلی و اقامتگاه شرکت یا مؤسسه در خارج از ایران
- ۴- تابعیت شرکت یا مؤسسه
- ۵- میزان سرمایه شرکت یا مؤسسه
- ۶- آخرین بیلان مالی شرکت یا مؤسسه
- ۷- مرجع ثبت، شماره محل (شهر و کشور) و تاریخ ثبت شرکت یا مؤسسه در خارج از ایران
- ۸- فعالیت مورد نظر شرکت یا مؤسسه جهت اشتغال در منطقه
- ۹- سایر شعب و نمایندگی‌های شرکت یا مؤسسه در ایران و اسامی مدیران هر کدام (در صورت تأسیس)
- ۱۰- اقامتگاه شرکت یا مؤسسه جهت اشتغال در ایران و منطقه و تعیین افراد صلاحیت‌دار دریافت‌کننده ابلاغ‌ها و اخطاریه‌ها
- ۱۱- قبولی مدیر یا مدیران شعب و نمایندگی‌ها ذیل مجوز تأسیس یا اختیارنامه نمایندگی موضوع تبصره (۱) ماده (۷) این تصویب‌نامه
- ۱۲- نام و نام خانوادگی، اقامتگاه مدیران یا اداره‌کنندگان شرکت یا مؤسسه

تبصره - نام و نام خانوادگی، اقامتگاه و تابعیت وکیل، همچنین نسخه اصلی یا رونوشت مصدق وکالتنامه در صورتی که اظهارنامه و تقاضای ثبت به وسیله وکیل داده شده باشد تسلیم شود.

ماده ۹- اشخاص حقوقی پس از ثبت دارای شخصیت حقوقی خواهند بود و براساس قوانین و مقررات حاکم درمنطقه، فعالیت می‌نمایند. واحد ثبتی سازمان موظف است سندی مشعر بر ثبت اشخاص حقوقی یا شعبه یا نمایندگی آنها که ممه‌ور به مهر واحد ثبتی است، به تقاضاکننده ثبت بدهد.

ماده ۱۰- اشخاص حقوقی مکلفند به منظور ثبت هرگونه تغییرات در اساسنامه و ترکیب هیأت مدیره، بازرسان، صاحبان امضای مجاز، کاهش یا افزایش سرمایه و انحلال شرکت یا مؤسسه ظرف یک هفته مراتب را به صورت کتبی به واحد ثبتی منطقه اطلاع دهند. عدم اطلاع به موقع رافع مسئولیت مدیران اشخاص حقوقی مذکور نخواهد بود.

ماده ۱۱- هر ذی نفعی می‌تواند از مندرجات پرونده‌های ثبتی مربوط اطلاع یافته تقاضای دریافت رونوشت مصدق نماید.

ماده ۱۲- واحد ثبتی موظف است مراتب تأسیس شرکت یا مؤسسه و تغییرات آن را حداکثر ظرف ۱۰ روز از تاریخ ثبت به منظور درج در روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران و روزنامه محلی به هزینه متقاضی به آن روزنامه اعلام نماید.

ماده ۱۳- تقاضای ثبت علایم واسامی تجاری - صنعتی و ثبت اختراعات و اشکال و ترسیمات صنعتی درمنطقه به موجب اظهارنامه صورت می‌گیرد و شرایط ثبت آن

در واحد ثبتی طبق دستورالعمل اجرایی مصوب سازمان هر منطقه خواهد بود.

ماده ۱۴- کلیه اشخاص حقیقی ایرانی که طبق قانون تجارت به اموربازرگانی در منطقه مبادرت دارند موظفند نام خود یا مدیران خود را مطابق مقررات این تصویبنامه حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ اعلام واحد ثبتی در دفتر ثبت تجاری واحد ثبتی به ثبت برسانند.

ماده ۱۵- ثبت اسامی اشخاص حقیقی ایرانی و خارجی در دفاتر ثبت با تنظیم و تسلیم سه نسخه اظهارنامه که حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ اعلام واحد ثبتی انجام می‌گیرد و حاوی نکات زیر می‌باشد به عمل می‌آید:

- ۱- نام و نام خانوادگی بازرگان
- ۲- تاریخ و محل تولد، شماره شناسنامه و محل صدور شناسنامه بازرگان و تصویر اوراق شناسنامه برای اشخاص حقیقی ایرانی و گذرنامه برای اشخاص حقیقی خارجی
- ۳- تابعیت اصلی و فعلی افراد مزبور در صورت تحمیل تابعیت دیگر و تاریخ و چگونگی اخذ تابعیت مزبور
- ۴- تاریخ ورود به منطقه و شماره و محل صدور پروانه اقامت و محل اقامت اتباع خارجی
- ۵- اقامتگاه قانونی اشخاص حقیقی
- ۶- شماره ثبت منگنه و پلمپ دفاتر تجاری که به موجب بند (۵ ماده) (۳ این تصویبنامه به عمل آمده است.
- ۷- رشته فعالیت تجاری داخلی یا خارجی یا هر دو در هر مورد
- ۸- سایر مشخصات تجاری بازرگانان از جمله شماره ثبت، علایم تجاری، کتاب رمز تجاری و غیره.

ماده ۱۶- واحد ثبتی مکلف است، پس از مفاد اظهارنامه در دفتر ثبت تجاری، ظرف حداکثر دو روز از تاریخ تسلیم، یک نسخه امضا شده از اظهارنامه ثبت را ممهور به مهر واحد به اظهارکننده تسلیم نماید و نسخه دیگر را به واحد ذی‌ربط در سازمان ارسال کند.

ماده ۱۷- اظهارکننده موظف است ظرف مدت یک هفته هرگونه تغییراتی را در مفاد اظهارنامه، طی اظهارنامه جدیدی که در سه نسخه تنظیم می‌شود تهیه و به واحد ثبتی سازمان تسلیم کند تا در دفتر ثبت تجاری واحد ثبتی قید گردد.

ماده ۱۸- اشخاص حقیقی و حقوقی که طبق مقررات این تصویب‌نامه اسم خود را ثبت می‌نمایند مکلفند در سربرگ اوراق تجاری و برگ‌های فروش و سفارش و هر نوع اسناد و مدارک تجاری که به کار می‌برند ضمن درج عنوان تجاری، شماره ثبت خود را نیز قید نمایند.

فصل چهارم - سایر مقررات:

ماده ۱۹- پلمپ دفاتر تجاری اشخاص حقیقی و حقوقی طبق دستورالعملی که توسط سازمان هر منطقه تعیین می‌شود صورت گرفته و پس از امضای نماینده واحد ثبتی به مهر واحد مذکور ممهور خواهد شد.

ماده ۲۰- هزینه‌های مربوط به ثبت شرکت، مؤسسه و تغییرات آن همچنین ثبت علایم و اسامی تجاری و صنعتی و اختراعات و اشکال و ترسیمات صنعتی و نیز ثبت دفاتر تجاری و پلمپ دفاتر تجاری و غیرتجاری به موجب دستورالعملی که با رعایت قوانین مربوط توسط سازمان هر منطقه تهیه می‌شود، دریافت می‌گردد.

ماده ۲۱- از ادامه فعالیت متخلفین از اجرای مفاد این تصویب‌نامه، بنا به تقاضای سازمان، توسط نیروی انتظامی منطقه جلوگیری به عمل خواهد آمد. در هر صورت این گونه اقدامات رافع مسؤولیت مدیران شرکت یا مؤسسه و اشخاص حقیقی متخلف در قبال اشخاص ثالث نخواهد بود.

ماده ۲۲- دستورالعمل‌های اجرایی این تصویب‌نامه و فرم‌های چاپی مربوط توسط سازمان هر منطقه حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ تصویب این تصویب‌نامه تهیه و به اجرا گذاشته خواهد شد.

مقررات تأسیس و فعالیت مؤسسات بیمه در مناطق آزاد^(۱)

فصل اول - تعاریف:

ماده ۱- در این آیین‌نامه واژه‌های زیر به جای عبارتهای مشروح مربوط به کار می‌رود:

- الف - مناطق آزاد: مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران
- ب - سایر نقاط کشور: کشور جمهوری اسلامی ایران به استثنای مناطق آزاد.
- پ - منطقه: هریک از مناطق آزاد.
- ت - سازمان: سازمان هر یک از مناطق آزاد.
- ث - مؤسسات موضوع این آیین‌نامه: کلیه مؤسسات مذکور در ماده (۲) این آیین‌نامه.
- ج - مؤسسات بیمه: مؤسسات بیمه‌ای که طبق مقررات این آیین‌نامه مجاز به فعالیت در منطقه می‌باشند.
- چ - مؤسسات بیمه متقابل: مؤسسات بیمه‌ای که خدمات خود را به صورت بیمه متقابل تنها به اعضا ارایه می‌نمایند.
- ح - مؤسسه کارگزاری بیمه: شخص حقوقی که درمقابل دریافت کارمزد، واسطه انجام معاملات بیمه و یا بیمه اتکایی بین طرف‌ها بوده و شغل او تنها ارایه خدمات بیمه‌ای می‌باشد.
- خ - شعبه: واحد تابعه یکی از مؤسسات بیمه ایرانی که در چارچوب موضوع و وظایف مؤسسه اصلی تحت نام و مسؤولیت آن درمنطقه فعالیت می‌کند.

۱- تصویب‌نامه ۲۴۱۱۷/ت/۲۲۱۱۷ هـ و ۳۴۴۳۳/ت/۲۷۹۵۹ هـ
۱۳۷۹/۶/۸ و ۱۳۸۲/۶/۲۲

د - نمایندگی بیمه: شخص حقیقی یا حقوقی که براساس قرارداد نمایندگی با یکی از مؤسسات بیمه ایرانی و مقررات این آیین‌نامه، انجام بخشی از موضوع و وظایف مؤسسه طرف قرارداد در امر بیمه را در منطقه به عهده گرفته است.

ذ - دفتر ارتباطی: دفتر مؤسسات بیمه ثبت شده در مناطق آزاد که به منظور تسهیل ارتباط با بیمه مرکزی ایران و دیگر سازمان‌های ذی‌ربط در سایر نقاط کشور ایجاد می‌شود.

فصل دوم - تأسیس:

ماده ۲- عملیات بیمه و بیمه اتکایی در مناطق آزاد به وسیله مؤسساتی که بنا به درخواست پیشنهاد سازمان، طبق مقررات این آیین‌نامه از بیمه مرکزی ایران مجوز دریافت داشته و به یکی از صورتهای زیر به ثبت برسند انجام خواهد شد:

۱- شرکت سهامی یا تعاونی بیمه ایرانی با مشارکت سهامداران حقیقی و حقوقی ایرانی و یا خارجی که کلیه سهام آن با نام باشد.

۲- مؤسسه نمایندگی و یا کارگزاری بیمه.

تبصره ۱- تأسیس شعبه توسط مؤسسات بیمه با رعایت مقررات این آیین‌نامه و ثبت در منطقه بلامانع است.

تبصره ۲- اعطای نمایندگی بیمه به اشخاص حقیقی با رعایت ضوابطی که به تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد امکان‌پذیر است.

تبصره ۳- مؤسسات بیمه ایرانی مشمول مقررات قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری (اعم از دولتی و غیردولتی) مجاز به فعالیت در مناطق آزاد به یکی از اشکال

زیر می‌باشند:

الف - تأسیس شعبه و ایجاد نمایندگی با رعایت قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری.

ب - تأسیس مؤسسه بیمه با مشارکت اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی در چارچوب مقررات این آیین‌نامه.

تبصره ۴- ضوابط ایجاد و محدوده فعالیت دفاتر ارتباطی مؤسسات بیمه از سوی بیمه مرکزی ایران تعیین و اعلام خواهد شد.

ماده ۳- مؤسساتی که در اجرای این آیین‌نامه اجازه فعالیت در منطقه دریافت می‌نمایند، مجاز به عرضه بیمه برای اشخاص مقیم، موضوعات و موارد بیمه موجود در سایر نقاط کشور و بیمه حمل و نقل کالای وارداتی به سایر نقاط کشور که قرارداد خرید آن در ایران منعقد یا اعتبار اسنادی آن در ایران باز شده است نمی‌باشند. عملیات بیمه اتکایی از شمول حکم این ماده مستثناست.

تبصره ۱- مؤسساتی که تنها اجازه فعالیت بیمه‌ای مستقیم در منطقه را دارند نمی‌توانند از مؤسسات بیمه سایر نقاط کشور بیمه اتکایی قبول نمایند.

تبصره ۲- مؤسسات بیمه می‌توانند نسبت به بیمه اموال و مسئولیت (غیر بیمه اشخاص) در چارچوب این آیین‌نامه و رعایت قوانین و مقررات مربوط در مناطق ویژه اقتصادی فعالیت کنند.

تبصره ۳- صدور بیمه نامه توسط مؤسسات بیمه‌ای مناطق آزاد برای آن دسته از موضوعات و موارد بیمه‌ای از طرف مؤسسات بیمه‌ای ایرانی فعال در سایر نقاط

کشور عرضه نمی‌شود از شمول این ماده مستثناست و فهرست این قبیل موضوعات و موارد بیمه مجاز در سرزمین اصلی، برای مؤسسات بیمه، توسط بیمه مرکزی ایران حداکثر ظرف ۳ ماه از تاریخ تصویب این مقررات، تهیه و به سازمان‌ها اعلام می‌شود.

ماده ۴- حداقل سرمایه برای مؤسسات بیمه، نمایندگی و کارگزاری بیمه به قرار زیر است:

۱- مؤسسات بیمه مستقیم با سرمایه حداقل پانزده میلیارد (۱۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تشکیل می‌شوند که باید حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) آن به صورت نقد پرداخت شده باشد.

۲- مؤسسات بیمه متقابل با سرمایه حداقل دویست میلیون (۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تشکیل می‌شوند که باید حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) آن به صورت نقد پرداخت شده باشد.

۳- مؤسسات بیمه اتکایی با سرمایه حداقل هشتاد و پنج میلیارد (۸۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تشکیل می‌شوند که باید حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) آن به صورت نقد پرداخت شده باشد.

۴- مؤسسات نمایندگی و یا کارگزاری بیمه با سرمایه حداقل سیصد میلیون (۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تشکیل می‌شوند که باید پنجاه درصد (۵۰٪) آن به صورت نقد پرداخت شده باشد.

تبصره ۱- هر گونه تعدیل در ارقام مندرج در این ماده هر ۲ سال یک بار موکول به پیشنهاد مشترک دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و بیمه مرکزی ایران و تصویب هیأت وزیران است.

تبصره ۲- سهامداران خارجی مؤسسات موضوع این آیین‌نامه سهم شرکتی ریالی

خود را باید به ارزشهای مورد قبول بانک مرکزی ایران پرداخته و یا گواهی تبدیل ارز را ارائه نمایند.

تبصره ۳- وجوه سرمایه موضوع این ماده باید نزد یکی از بانکهای مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران که ترجیحاً در مناطق آزاد دارای شعبه باشد واریز شود.

فصل سوم - مجوز ثبت و پروانه فعالیت:

ماده ۵ - ثبت مؤسسات موضوع این آیین‌نامه در منطقه، موکول به ارائه مجوز ثبت که توسط بیمه مرکزی ایران صادر می‌شود و ثبت هر گونه تغییرات بعدی در اساسنامه، مدیران، میزان سرمایه و سهام مؤسساتی که به ثبت رسیده باشند موکول به ارائه موافقت بیمه مرکزی ایران است.

ماده ۶ - برای تحصیل مجوز ثبت، مدارک و اطلاعات زیر باید به بیمه مرکزی ایران تسلیم شود:

الف - اساسنامه مؤسسه.

ب - میزان سرمایه مؤسسه، رسید یا گواهی‌نامه تعهد پرداخت آن.

پ - سهام نقدی و غیرنقدی و نحوه پرداخت آنها.

ت - صورت اسامی سهامداران، بازرسان و مدیران و تابعیت و تعداد سهام هر یک از آنها.

ث - اسناد و مدارک و اطلاعات دیگری که معرف صلاحیت مالی و فنی مؤسسه و حسن شهرت مدیران آن باشد.

تبصره ۵ - مجوز ثبت صادر شده برای مدت ۶ ماه اعتبار دارد. در صورت عدم ثبت مؤسسه ظرف مهلت مذکور باید مجدداً ثبت تحصیل شود.

ماده ۷- بیمه مرکزی ایران موظف است حداکثر ظرف ۳۰ روز از تاریخ تسلیم آخرین مدارک و اطلاعات خواسته شده با رعایت ماده (۲۸) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۲ و مقررات این آیین‌نامه نظر خود را اعم از قبول یا رد تقاضا به طور کتبی به سازمان اعلام نماید.

تبصره - در صورتی که متقاضی به نظر اعتراض داشته باشد می‌تواند ظرف ۳۰ روز اعتراض خود را به مجمع عمومی بیمه مرکزی ایران تسلیم کند. تصمیم مجمع مزبور قطعی و لازم‌الاجراست.

ماده ۸ - بیمه مرکزی ایران با دریافت گواهی ثبت مؤسسه در منطقه، پروانه فعالیت برای بیمه اتکایی، یک یا چند رشته بیمه مستقیم و یا هر دو صادر خواهد کرد.

فصل چهارم - لغو پروانه و محدود نمودن فعالیت:

ماده ۹- پروانه فعالیت صادر شده توسط بیمه مرکزی ایران برای تمام رشته‌ها یا رشته‌های معین در موارد زیر لغو خواهد شد:

الف - در صورت تقاضای دارنده پروانه.

ب - در صورتی که مؤسسه تا یکسال پس از صدور پروانه عملیات خود را در منطقه شروع نکرده باشد.

پ - در صورت ورشکستگی مؤسسه.

ت - در صورتی که به تشخیص بیمه مرکزی ایران و تأیید شورای عالی بیمه، وضع مالی مؤسسه طوری باشد که نتواند به تعهدات خود عمل نماید یا ادامه فعالیت مؤسسه به زیان بیمه‌شدگان و بیمه‌گذاران و صاحبان حقوق آنها باشد.

ث - سایر موارد پیش‌بینی شده در این آیین‌نامه.

ماده ۱۰- در مواردی که مؤسسات موضوع این آیین‌نامه برخلاف اساسنامه خود یا مقررات این آیین‌نامه یا حسب اعلام سازمان برخلاف سایر مقررات حاکم بر این مؤسسات در منطقه رفتار نمایند، به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران و تصویب شورای عالی بیمه از فعالیت یا رشته‌های معین یا بیمه‌اتکایی به طور موقت یا دایم ممنوع خواهند شد.

ماده ۱۱- صدور و لغو پروانه فعالیت مؤسسات موضوع این آیین‌نامه یا ممنوعیت آنها از فعالیت به طور موقت و اطلاعاتی که از لحاظ حفظ منافع بیمه‌گذاران و صاحبان حقوق آنها لازم باشد، به هزینه خود مؤسسه توسط بیمه مرکزی ایران در روزنامه رسمی کشور و یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار تهران و منطقه در دو نوبت به فاصله یک ماه آگهی خواهد شد.

ماده ۱۲- در صورتی که پروانه فعالیت مؤسسه بیمه‌ای برای یک یا چند رشته بیمه اتکایی بطور دایم لغو شود، بنا به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران و تصویب شورای عالی بیمه، ترتیبی اتخاذ خواهد شد که متضمن منافع بیمه‌گذاران، بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آنها باشد. از جمله این ترتیبات، انتقال پرتفوی مؤسسه با کلیه سوابق و اسناد مربوط به حقوق و تعهدات آن به مؤسسه دیگری که مجاز به فعالیت در منطقه باشد خواهد بود.

فصل پنجم - نحوه فعالیت:

ماده ۱۳- مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه موظفند حساب اندوخته‌های قانونی و ذخائر فنی خود را نگهداری و نحوه بکار افتادن آنها را به صورت مشخص منعکس نمایند. انواع اندوخته‌های قانونی و ذخایر فنی برای هر یک از رشته‌های بیمه و میزان

و طرز محاسبه، همچنین ترتیب بکار انداختن این اندوخته‌ها و ذخایر و نیز سرمایه مؤسسه و نحوه ارزیابی اموال منقول و غیرمنقول که نماینده منابع مالی مؤسسات مذکور است به موجب دستورالعمل‌هایی است که به تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد.

ماده ۱۴- مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه موظفند ده درصد (۱۰٪) از کلیه معاملات بیمه‌ای مستقیم خود را نزد بیمه مرکزی ایران بیمه اتکایی نمایند. بیمه مرکزی ایران در قبول یا رد اتکایی مزبور مجاز می‌باشد.

تبصره - نرخ کارمزد و سایر شرایط به موجب دستورالعملی است که به تصویب شورای عالی بیمه خواهد رسید.

ماده ۱۵- اموال مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه همچنین اندوخته‌ها و ذخایر مذکور در ماده (۱۲) تضمین حقوق و مطالبات بیمه‌گذاران و بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آنان است و در صورت انحلال یا ورشکستگی مؤسسه، بیمه‌گذاران و بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آنان نسبت به سایر بستانکاران حق تقدیم دارند.

تبصره ۱- در میان رشته‌های مختلف بیمه حق تقدم با بیمه عمر است.

تبصره ۲- مؤسسات مذکور در این ماده نمی‌توانند بدون موافقت قبلی بیمه مرکزی ایران اموال خود را صلح حقوق نمایند و یا به رهن واگذار کنند و یا موضوع هر نوع معامله با حق استرداد قرار دهند.

تبصره ۳- دفاتر اسناد رسمی موظفند هنگام انجام معاملات موضوع تبصره (۲)

این ماده، مطابق بخش اخیر ماده (۶۰) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری موافقتنامه بیمه مرکزی ایران را مطالبه و مفاد آن را در سند منعکس نمایند.

ماده ۱۶- مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه موظفند ترازنامه و صورت سود و زیان خود را در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار تهران و منطقه درج نمایند.

ماده ۱۷- مؤسسات موضوع این آیین‌نامه موظفند هرگونه تغییر در سهامداران عمده، مدیران و بازرسان (حسابرسان) مؤسسه را ظرف دو هفته به اطلاع بیمه مرکزی ایران برسانند.

ماده ۱۸- اشخاصی که در ایران یا در خارج از کشور به یکی از جرایم قتل، سرقت، خیانت در امانت، کلاهبرداری، صدور چک بی‌محل و اختلاس یا معاونت در جرایم مذکور محکوم شده باشند، همچنین ورشکستگان به تقصیر و تقلب نمی‌توانند جزو موسسان یا مدیران مؤسسات موضوع این آیین‌نامه باشند.

ماده ۱۹- مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه از نظر ادغام و انتقال عملیات، انحلال و ورشکستگی، تابع مقررات این آیین‌نامه و مواد (۵۱) الی (۵۹) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری می‌باشند.

فصل ششم - نظارت:

ماده ۲۰- بیمه مرکزی ایران طبق مقررات این آیین‌نامه بر فعالیت مؤسسات موضوع این آیین‌نامه در منطقه نظارت خواهد کرد.

ماده ۲۱ - مؤسسات موضوع این آیین‌نامه حسب مورد موظفند:

الف - حسابها و صورتهای مالی خود را طبق نمونه‌ای که به پیشنهاد بیمه مرکزی ایران به تأیید شورای عالی بیمه می‌رسد تنظیم و نگهداری نمایند.

ب - یک نسخه از صورتهای مالی خود را که مورد رسیدگی و اظهارنظر حسابرسان تأیید شده توسط سازمان حسابرسی یا حسابرسان معتبر بین‌المللی قرار گرفته‌است، حداکثر ظرف ۶ ماه از پایان دوره مالی به بیمه مرکزی ایران تسلیم کنند.

پ - صورت وضعیت عملیات بیمه‌ای سالانه خود را طبق نمونه‌ای که بیمه مرکزی ایران تهیه می‌کند، تنظیم و ظرف ۳ ماه از پایان دوره مربوط به بیمه مرکزی ایران تسلیم نمایند.

ت - سایر اطلاعات و آمار دوره‌ای یا موردی را که بیمه مرکزی ایران به منظور نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه لازم تشخیص دهد در اختیار این سازمان قرار دهند.

ث - با بازرسان اعزامی که با حکم کتبی یکی از اعضای هیأت عامل بیمه مرکزی ایران و با اطلاع دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد در محل حضور پیدا می‌کنند همکاری نمایند و اطلاعات لازم را در اختیار آنان قرار دهند.

تبصره - مؤسسات بیمه‌ای که بیمه نامه‌های بلند مدت زندگی عرضه می‌نمایند، علاوه بر رعایت ترتیبات فوق موظفند ترتیبی اتخاذ کنند تا حسابها و ذخایر فنی مربوط مورد رسیدگی و تأیید محاسب فنی مورد قبول بیمه مرکزی ایران قرار گیرد.

ماده ۲۲ - حسابرسان مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه علاوه بر وظایف قانونی و حرفه‌ای مکلفند در گزارش نهایی خود نسبت به حسن اجرای مقررات این آیین‌نامه نیز اظهار نظر نمایند.

ماده ۲۳- بیمه مرکزی ایران در صورت مشاهده هرگونه تخلف مؤسسات موضوع این آیین‌نامه از مقررات مربوط، مراتب را به طور کتبی به مؤسسه و سازمان اعلام و مهلت مناسبی را برای رفع ایراد تعیین و ابلاغ می‌نماید. در صورت عدم رفع به موقع تخلف یا تکرار تخلف، بیمه مرکزی ایران حسب مورد و با اخطار کتبی مطابق ماده (۱۰) این آیین‌نامه عمل خواهد کرد.

ماده ۲۴- ارزش خالص دارایی‌ها (حقوق صاحبان سهام) در مؤسسات بیمه موضوع این آیین‌نامه هیچگاه نباید از بزرگترین رقم حاصل از بندهای زیر کمتر باشد:

- الف - نود درصد (۹۰٪) حداقل سرمایه پرداخت شده طبق مقررات این آیین‌نامه.
 ب - ده درصد (۱۰٪) حق بیمه‌های صادرشده ناخالص آخرین سال مالی ضربدر نسبت نگهداری خسارت دوره.
 ج - چهارده و سه دهم درصد (۱۴/۳٪) میانگین سالانه کل خسارت ایجاد شده در سه دوره مالی قبل ضربدر نسبت نگهداری خسارت دوره.

تبصره - نسبت نگهداری خسارت دوره عبارت است از:

کل خسارت‌های ایجاد شده از کسر خسارت سهم بیمه‌گران اتکایی.

کل خسارت ایجاد شده دوره مربوط

ماده ۲۵- در صورت عدم حصول نصابهای مندرج در ماده (۲۴) این آیین‌نامه، مؤسسه بیمه موظف است طرح خود در خصوص نیل به نصابهای مذکور را ظرف ۳ ماه از پایان مهلت مقرر برای ارائه صورتهای مالی، به تأیید بیمه مرکزی ایران برساند. در غیر این صورت بیمه مرکزی ایران طبق مقررات این آیین‌نامه نسبت به محدود کردن فعالیت یا لغو پروانه مؤسسه بیمه حسب مورد اقدام خواهد کرد. در هر حال زمان اجرای طرح ارائه شده نباید بیشتر از یک سال باشد.

ماده ۲۶- مؤسسات موضوع این آیین‌نامه مکلفند کلیه دارایی‌های معرف بدهی‌ها و ذخایر عملیات بیمه‌ای، همچنین سرمایه و اندوخته‌های خود را تنها در مناطق آزاد یا سایر نقاط کشور نگهداری و سرمایه‌گذاری نمایند.

تبصره - نگهداری بخشی از دارایی‌های موضوع این ماده در خارج از کشور با تأیید سازمان و موافقت بیمه مرکزی ایران مجاز است.

فصل هفتم - سایر مقررات:

ماده ۲۷- مؤسسات بیمه و نمایندگان و کارگزاران رسمی بیمه مسؤول جبران خساراتی می‌باشند که در اجرای وظایفشان به سبب تقصیر و یا مسامحه آنها یا کارکنانشان به دیگران وارد آید. هر مؤسسه بیمه در رشته یا رشته‌های معینی که پروانه بیمه ندارد رأساً یا به وسیله نمایندگان خود قبول بیمه نماید، مکلف به جبران خسارت زیان دیده خواهد بود.

ماده ۲۸- از عملیات اشخاصی که بدون تحصیل پروانه مبادرت به عملیات بیمه و یا بیمه اتکایی موضوع این آیین‌نامه نمایند، به درخواست بیمه مرکزی ایران توسط سازمان جلوگیری به عمل آمده و به علاوه در صورت لزوم، بیمه مرکزی ایران اشخاص مزبور را براساس مقررات ماده (۲۱) ضوابط ثبت شرکت‌ها و مالکیت‌های صنعتی و معنوی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۴/۲/۴ شورای عالی مناطق آزاد - و سایر قوانین و مقررات مربوط از طریق مراجع ذیصلاح تحت پیگرد قرار خواهد داد.

ماده ۲۹- رییس شورای عالی بیمه در کلیه مواردی که اعضای شورای عالی بیمه را

به منظور اتخاذ تصمیم نسبت به موضوعات مربوط به تأسیس یا فعالیت مؤسسات بیمه در مناطق آزاد دعوت می‌نماید، از دبیر شورای عالی مناطق آزاد یا نماینده وی نیز برای شرکت در جلسه دعوت می‌کند. در این جلسات دبیر شورای عالی مناطق آزاد یا نماینده وی نیز حق رأی خواهد داشت.

ماده ۳۰- فعالیت مؤسسات موضوع این آیین‌نامه تنها تابع مقررات این آیین‌نامه است و در موارد پیش‌بینی نشده از حیث اداره امور مؤسسه، تابع قانون تجارت و قانون اصلاح قسمتی از قانون تجارت خواهد بود.

ماده ۳۱- از تاریخ تصویب این آیین‌نامه، کلیه مقررات مغایر با آن درمنطقه لغو می‌شود.

نحوه واردات خودروهای تولید شده در مناطق آزاد^(۱)

۱- تولیدکنندگان خودرو در مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی مجازند متناسب با میزان ارزش افزوده و مواد و قطعات داخلی بکار رفته در خودروهای تولید شده (به تشخیص کمیته تعیین ارزش افزوده)، پس از انجام تشریفات گمرکی و پرداخت سود و حقوق و عوارض قانونی مربوط به آن بخش از قطعات وارداتی که در تولید خودرو استفاده شده است، بخشی از خودروهای تولیدی مذکور را به سایر نقاط کشور وارد نمایند.

۲- خودروهای وارد شده از مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی تا میزان ارزش افزوده و مواد و قطعات داخلی بکار رفته در آنها، همانند خودروهای تولید داخل کشور، با کاردکس صادره از سوی شرکت مزبور شماره‌گذاری شوند و مالیات تعیین شده در تبصره ۳۵ قانون بودجه سال ۱۳۷۹ متناسب با قیمت تعیین شده از سوی کمیته خودروی وزارت صنایع اخذ شود.

۳- خودروهای مازاد بر ارزش افزوده و مواد و قطعات داخلی بکاررفته در آنها، وارداتی تلقی شده و علاوه بر نیاز به مجوز ورود، مشمول تمام تشریفات قانونی مربوط به واردات خودروهای خارجی از جمله ما به التفاوت خواهند بود.

۱- مصوب جلسه مورخ ۱۳۷۹/۸/۷ شورای اقتصاد (ابلاغ شماره ۳۴/۱۴۴۲ مورخ ۱۳۷۹/۸/۲۴ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور)

۴- گمرک جمهوری اسلامی مکلف است رونوشت مجوز ترخیص خودروهای وارده مربوط به ارزش افزوده را به سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان ارسال نماید. همچنین شرکت‌های تولیدکننده خودرو و موظفند آمار تولید خودروهای تولیدی وارد شده به کشور و صادر شده را به صورت ماهیانه به سازمان اخیرالذکر اعلام نمایند.

نحوه تهیه و تصویب بودجه سالانه سازمان‌های مناطق آزاد^۱

به منظور ابلاغ به موقع بودجه سازمان‌های مناطق آزاد قشم، کیش و چابهار، دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد موظف است بودجه سالانه سازمان‌های یاد شده را پس از دریافت پیش‌نویس اولیه از مناطق و تلفیق و بررسی‌های لازم، جهت هماهنگی با نظام بودجه‌ریزی کشور و اقتصاد ملی با همکاری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، نهایی کرده و به شورای عالی ارایه نماید.^۲

۱- تصویب‌نامه $\frac{۲۱۰۵۹}{۱۳۷۹/۵/۲۳}$ ت/۲۳۱۹۴ ک

۲- بر اساس قانون (مندرج در صفحه ۱۸) مناطق آزاد آبادان و خرمشهر، جلفا و بندرانزلی به سازمان‌های مناطق آزاد مورد اشاره در این ماده اضافه شده است.

**نشانی مناطق آزاد
تجاری - صنعتی**

